

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència de l'honorable Sr. Joan Casanovas

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 12 de desembre del 1933

SUMARI

A dos quarts de cinc i deu minuts de la tarda s'obre la sessió, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Lectura i aprovació de l'acta de la sessió ordinària anterior.

Ordre del dia:

Discussió del dictamen de la Comissió de Governació sobre el Projecte de Llei ajornant les eleccions municipals que havien de celebrar-se a Catalunya el dia 17 del mes que som.

A petició del senyor Arnau, se suspèn aquesta discussió, per tal que pugui reunir-se la Comissió.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió especial sobre el Projecte de Llei de Contractes de conreu.

Comença la discussió de l'articulat.

Es dona lectura a una proposició incidental, signada pels senyors R. Abadal, Tries de Bes, Vallès i Pujals, J. Ventosa, Sol, A. Sacanell, Lluís Duran i Ventosa, T. Carreres i Artau, Vidal i Guardiola i F. Valls i Taberner, en el sentit de què, abans d'entrar en la discussió de la Llei reguladora dels contractes de conreu, procedeix que el Govern de la Generalitat doni compte al Parlament de la manera com s'ha complert la Llei sobre conflictes del camp.

El senyor Carreres i Artau fa unes manifestacions prèvies a la defensa de l'esmentada proposició incidental.

Li respon el senyor Conseller de Justícia i Dret, i després d'intervenir els senyors Ventosa i Calvell i Riera, i de fer unes manifestacions l'honorable senyor President, se suspèn aquesta discussió.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió de Justícia i Dret sobre el Projecte de Llei de Majoria i Habilitació d'edat.

Article 10. Manifestacions del senyor Abadal, interessant unes modificacions.

Resposta del senyor Conseller de Justícia i Dret.

Rectifiquen els senyors Abadal i Conseller de Justícia i Dret.

Noves rectificacions dels senyors Abadal i Conseller de Justícia i Dret.

S'aprova l'article, modificat, en la seva redacció definitiva.

Article 11. Es dona lectura d'una esmena que hi proposen els senyors Simó i Bofarull, Casanelles, Xirau, Mora i Lloret.

La Comissió no accepta l'esmena, la qual és rebutjada en votació ordinària.

S'aprova l'article.

Són aprovades les disposicions transitòries 1.ª 2.ª i 3.^a

La Comissió no accepta una addició al dictamen que, en forma d'article transitori proposa el senyor Abadal.

El senyor Abadal la defensa.

Li respon el senyor Conseller de Justícia i Dret.

Rectificacions dels senyors Abadal i Conseller de Justícia i Dret.

En votació ordinària, és rebutjat el vot particular del senyor Abadal. Han votat a favor els senyors

Diputats de Lliga Catalana, llevat el senyor Tries de Bes, que ha fet constar l'abstenció.

En les disposicions finals, sollicita una modificació el senyor Abadal.

Li contesta el senyor Conseller de Justícia i Dret; rectifica el senyor Abadal i, novament, el senyor

Conseller, acceptant la modificació en la forma que exposa.

S'aproven les esmentades disposicions finals.

Aprovació definitiva de la Llei, en votació ordinària. Han votat en contra els senyors Diputats de

Lliga Catalana, excepte el senyor Tries de Bes, el qual s'ha abstingut de votar.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió de Cultura sobre el Consell de Cultura de la Generalitat.

Consumeix un torn, en la discussió de totalitat, el senyor Valls i Taberner.

El senyor Serra i Húnter, per la Comissió, recull les manifestacions dels senyors Fronjosà i Valls i Taberner.

Rectificacions dels senyors Fronjosà, Conseller de Cultura i Valls i Taberner.

Intervé novament el senyor Conseller de Cultura.

El senyor Serra i Húnter respon a una allusió del senyor Fronjosà.

Acabada la discussió de totalitat, comença la de l'articulat.

Article 1.er Manifestacions del senyor Carreres i Artau.

Resposta del senyor Conseller de Cultura.

Se suspèn el debat.

Ordre del dia per a la sessió de dimecres.

S'aixeca la sessió a les vuit i tres minuts de la vetlla.

S'obre la sessió a dos quarts de cinc i deu minuts de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Es llegida i aprovada l'acta de la sessió ordinària anterior.

Al banc roig hi ha els honorables senyors Consellers de Justícia i Dret i de Governació.

ORDRE DEL DIA

Discussió del dictamen de la Comissió de Governació sobre el Projecte de Llei ajornant les eleccions municipals que havien de celebrar-se a Catalunya el dia 17 del mes que som

El Sr. ARNAU : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Arnau.

El Sr. ARNAU : Per tal que es pugui reunir un moment la Comissió, es podria començar per un altre tema.

El Sr. PRESIDENT : No hi ha cap inconvenient. A fi que es pugui reunir breus moments la Comissió de Governació, es passarà a un altre punt de l'ordre del dia.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió especial sobre el Projecte de Llei de Contractes de Conreu

El Sr. PRESIDENT : Comença la discussió de l'articulat. Hi ha una proposició incidental. El senyor Secretari se'n servirà donar lectura.

(El senyor Secretari dona lectura a la següent proposició incidental:)

«Els Diputats que sotasignen tenen l'honor de presentar la següent

PROPOSICIÓ INCIDENTAL

Que abans d'entrar en la discussió de la Llei reguladora dels contractes de conreu, procedeix que el Govern de la Generalitat doni compte al Parlament de la manera com s'ha complert la Llei sobre conflictes del camp.

Palau del Parlament, 12 de desembre del 1933.
— R. Abadal, Tries de Bes, Vallès i Pujals, J. Ventosa, Sol, A. Secanell, Lluís Duran i Ventosa, T. Carreres i Artau, Vidal i Guardiola i F. Valls i Taberner.»

El Sr. CARRERES I ARTAU : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Carreres i Artau, firmant de la proposició.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Es per fer una indicació prèvia a aquesta proposició incidental. Les darreres paraules del senyor Conseller de Justícia i Dret que es varen creuar, per dir-ho així, en la darrera intervenció, amb les del nostre estimat i digne company senyor Abadal, varen donar la impressió — és evident que hi ha hagut esdeveniments importants de per mig — que deixàriem reposar uns quants dies aquest assumpte, a fi que, meditant-hi, ens invitessin a la calma i a la reflexió per a veure si, amb un altre estat d'esperit, tots plegats, arribàvem a aquella desitjada concòrdia que tot cerquem. Em sembla que les darreres paraules del senyor Coromines, subratllades pel senyor Abadal, eren aquestes. Si és que m'equivoco, desitjaria que el digne representant del Govern en el banc roig en fes les observacions que tingués per convenient. De totes maneres, em poso a la disposició del President i de la Cambra.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Efectivament, el darrer dia que vàrem discutir i vàrem acabar la discussió de totalitat d'aquest Projecte de Llei sobre contractes de conreu, la posició del Parlament era aquesta: que estàvem en un mutu conveni, en un conveni gairebé general perquè la Cambra suspengués les sessions a fi de fer les eleccions del dia 17. I, aleshores, davant de la suspensió de les sessions, jo, naturalment, deia: El Govern no té cap inconvenient en què no discutim en el dia de demà — em penso que ens referíem en la sessió de l'endemà d'aquella en la qual parlàrem — aquest Projecte de Llei i que deixem aquesta discussió que reposi; mentrestant, durant aquests dies que passaran, tal vegada hi haurà manera de trobar camins de concòrdia i transacció, als quals no volia tancar la porta aquest Govern. Després ha succeït que, a conseqüència de coses, d'històries que jo no he de repetir, en lloc de tancar-se aquest Parlament, aquest Parlament ha restat obert. Com que hi han una sèrie de Projectes a la discussió de la Cambra, i jo no sóc el que fa l'Ordre del Dia, el Govern no ha fet cap indicació en aquest sentit; i si es posa aquest Projecte a discussió, el Govern ha d'estar aquí per a contestar les coses que es presentin i les objeccions que se li faci. Però consti que no és una determinació lliure ni unes ganes de mancar a la paraula donada el que ha de portar aquesta cosa, sinó que és una fatalitat que ens ha portat a continuar unes sessions que tots teníem, així semblava aquell dia, el propòsit de suspendre. Si se suspenen les sessions, naturalment, quedarà suspès el Projecte de Llei; però si no se suspenen les sessions i no hi han altres coses de què parlar, haurem de parlar d'una o d'altra cosa.

El Sr. VALLS I TABERNER: Podria parlar-se del Consell de Cultura, per exemple.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Hi ha una pila de Projectes pendents.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ventosa i Calvell.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Jo crec que

s'han de interpretar les manifestacions del representant del Govern, com que per part d'aquest no hi ha cap inconvenient en què s'anteposi algun altre dels Projectes a discussió del Parlament, precisament entre tots els Projectes que hi han a l'Ordre del Dia, es troba el del Consell de Cultura, respecte del qual l'altre dia es va arribar a la totalitat i que podia, perfectament, seguir-se en la seva discussió. Com que, en definitiva, dintre dels Projectes de l'Ordre del Dia, la prioritat la determina la presidència, però tenint en compte totes les consideracions, si la presidència volgués tenir en compte aquesta mena de conformitat entre el Govern i aquesta Minoria respecte d'aquest punt, crec que es podria fer, potser, una bona tasca parlamentària.

El Sr. PRESIDENT: La Presidència, si la Cambra hi està d'acord, no té cap inconvenient. Unicament ha de manifestar que posa a l'Ordre del Dia tots els Projectes dictaminats, i es precis que els senyors Diputats, com ja he dit reiteradament, vinguin previnguts per a discutir aquests Projectes. Però quan hi ha un acord entre les Comissions i les Minories, per tal d'arribar a aclarir quelcom o a canviar impressions sobre els diferents Projectes, la Presidència està sempre disposada a atendre llurs indicacions. Per tant, en aquest aspecte no hi ha cap inconvenient. Si el Govern creu que les paraules per ell pronunciades mereixen aquesta interpretació, la Presidència no té cap inconvenient en posar a la discussió un dels altres Projectes. Ara, en aquest cas el senyor Ventosa i Calvell indicava que es podria discutir el dictamen sobre el Consell de Cultura, però aquesta Presidència, en aquest moment, sotmet a la consideració de la Cambra si cal discutir i acabar un dels Projectes que està ja per a finalitzar-se, que és el de la majoria i habilitació d'edat.

El Sr. RIERA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. RIERA: Senyors Diputats: Jo, naturalment, després d'haver-se arribat a aquest conveni, no hauria ja de dir res, però he de fer veure una cosa a la Cambra. Es que respecte a aquest Projecte que s'ha presentat han de tenir també en compte tots els senyors Diputats de tots els sectors de la Cambra, que hi ha una altra Llei aprovada pel Parlament, que és la Llei sobre Conflictes de Contractes de Conreu, i que aquesta Llei diu que regirà fins al 31 de desembre si no hi ha una altra Llei aprovada. Per tant, la intenció de la majoria de la Comissió i del Govern era que aquesta Llei es discutís, amb la bona intenció de què fos aprovada per al 31 de desembre.

Jo poso aquest fet a la consideració de tota la Cambra, perquè és possible que ens trobem en el següent cas: que amb tots aquests ajornaments, arribi el 31 de desembre; i amb seguretat que, a aquest pas que portem, potser que estariem discutint la totalitat del primer capítol, i aleshores crec que la Cambra haurà d'adoptar una actitud adient amb la Llei de Conflictes de Contractes de Conreu aprovada per aquesta mateixa Cambra. I res més.

El Sr. PRESIDENT: Interpretant la Presidència aquest desig de la Cambra i per tal de què es pugui posar d'acord sobre aquest extrem, es posa a discussió un altre Projecte de Llei.

Continuació del dictamen de la Comissió de Justícia i Dret sobre el Projecte de Llei de majoria i habilitació d'edat

El Sr. PRESIDENT: Hi han pendants de discussió i aprovació els articles 10 i 11. A l'art. 10 no hi ha cap esmena ni cap vot particular.

El Sr. ABADAL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Abadal.

El Sr. ABADAL: Es per a fer una observació respecte l'art. 10. Em semblava que aquest article havia quedat pendent d'una nova redacció en el seu apartat que diu: «Per atorgar arrendaments, que siguin susceptibles d'ésser inscrits en el Registre de la Propietat». Em sembla que havia quedat pendent d'una nova redacció perquè es veïés ben clars i es refereix únicament als arrendaments que per ministeri de la Llei ja són inscribibles en el Registre de la Propietat, o si també abastava tots els arrendaments que en virtut de pacte són susceptibles d'inscriure's en el Registre de la Propietat. Havíem quedat que, de totes maneres, la forma en què està concebut era potser una mica confusa, poc clara, i que podria, segons sigui el criteri d'uns i altres, redactar-se en una forma que sigui més concreta i més adient.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Efectivament, hi havia hagut una esmena del senyor Simó i Bofarull, que demanava que es redactés d'una altra manera aquest apartat, i ell proposava que s'adoptés la fórmula — em penso que és així — de referir-se als arrendaments obligatòriament inscribibles en el Registre de la Propietat, i nosaltres dèiem que aquesta era una fórmula que ho acabava d'enredar més, perquè aleshores no hi hauria cap mena de contracte que no pogués ésser susceptible d'ésser inscrit en el Registre de la Propietat. Per la meua part, havent promès que aquí portaria una solució i havent-se fet altres observacions per part del senyor Abadal, jo vaig fer aquest estudi i vaig tractar d'indagar a què obeïa la declaració que es proposava aquí per part de la Ponència de la Comissió Jurídico-Assessora; i, estudiat el cas en unió d'un dels Ponents, vaig trobar que el que es tractava, que el que es proposava la Comissió Jurídico-Assessora, era que no es poguessin fer contractes d'aquells que per l'article 2.ª, número 5 de la Llei Hipotecària són objectes del Registre de la Propietat, que diu: «S'inscriuran al Registre de la Propietat les tres menes de documents, uns que són arrendaments de més de sis anys, altres — es tracta sempre només que d'arrendaments — que són els arrendaments que no essent de sis anys s'inscriguin al Registre, és a dir, que voluntàriament s'hi inscriguin, i després hi ha un altre número — jo reconec que no venia preparat — hi ha un altre número de la Llei Hipotecària, en aquest número 5. Em sembla que en la discussió es va suscitar aquest tema i aleshores es podria concretar dient que necessitarien aquesta autorització que aquí es demana per a fer els contractes a què fa referència l'art. 2.ª, paràgraf cin-

què de la Llei Hipotecària vigent. Jo no sé si m'explico prou clar, però em sembla que és ben precís.

(*Entra el senyor Conseller d'Agricultura i Economia.*)

Es a dir, que hi havien tres menes de contractes, que són els que cita la Llei Hipotecària. Són els documents inscribibles; és a dir, en l'art. 2.ª de la Llei Hipotecària es diu que seran objecte d'inscripció, i no diu si és voluntàriament o obligatòriament, o si es podran o deuran, perquè té molts números aquest article de la Llei Hipotecària. Ara he enviat a cercar una Llei Hipotecària i la llegirem aquí. Però hi ha un article que es refereix només als arrendaments, i aquests són aquells que per la Llei hagin d'ésser inscrits; altres, aquells que tinguin arrendaments de més de sis anys; i els altres són aquells que voluntàriament volen portar a la inscripció les parts contractants, per haver-ho convingut així expressament en el conveni. Doncs la idea que tenia la Comissió Jurídico-Assessora, o almenys així resulta de la meua discussió del tema amb el Ponent, és que no fossin aquests que no es poguessin fer sense l'autorització de les persones que diu aquí. De manera que aleshores es podria dir, en lloc de dir «inscribibles» o «susceptibles d'ésser inscrits ni voluntàriament ni obligatòriament», «que per aquells contractes que diu el número 5 de l'article 2.ª de la Llei Hipotecària s'hagin de demanar les autoritzacions», quedaria més concret. Ara, d'ací a un moment, portaran aquesta Llei.

El Sr. ABADAL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Abadal.

El Sr. ABADAL: Realment, jo crec que el criteri ha d'ésser aquest. Que si efectivament es posen limitacions als limitats d'edat perquè no puguin fer contractes que s'inscriguin al Registre de la Propietat, han d'ésser tots, no solament els que ja són inscribibles en virtut del precepte de la Llei Hipotecària perquè passin de cinc o sis anys — que tampoc no ho recordo bé —, sinó aquells que són inscribibles en virtut de pacte. De manera que, al meu entendre, potser aquest apartat estaria més clar dient: «per atorgar arrendaments que per Llei o per pacte siguin susceptibles d'inscriure's al Registre de la Propietat». Aleshores em sembla que es tanca absolutament la porta a què pugui fer-se cap contracte, encara que sigui major de cinc anys, que ja són inscribibles en virtut de la Llei, o que no ho poguessin ésser en virtut del que disposa la Llei Hipotecària de què encara que siguin menors d'aquest termini es pot pactar que són inscribibles al Registre de la Propietat. Sigui així o no, ja veurem la Llei Hipotecària quan estigui aquí, que jo no recordo tampoc els seus termes precisos.

A més, en aquest article hi ha un altre punt que també desitjaria que o s'aclarís o es vegés si, efectivament, ha de quedar d'aquesta manera. Els limitats d'edat sembla que en virtut d'aquest Projecte poden comparèixer en judici. Si poden comparèixer en judici, ¿com pot ésser que en virtut d'una de les proves que s'exigeixen en el judici, en cas que es demani, com és el de la confessió judicial, no puguin aquests menors anar a la confessió judicial? Em sembla que podria posar-s'hi la limitació que en aquesta confessió ells hagin també d'ésser substituïts per llurs pares o per aquells que els representin; però des del mo-

ment que poden comparèixer en judici, indubtablement que han d'estar subjectes a totes aquestes condicions de prova en què un judici es desenrotlla.

De totes maneres, el principi per a mi, respecte d'aquest article, és que quedi ben clar; sigui en la forma com proposa el senyor Conseller de Justícia i Dret, o bé en la forma que jo indicava, que cap dels contractes d'arrendament que puguin inscriure's al Registre de la Propietat no poden ésser atorgats pel menor sense la concurrència de les persones que el representin.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Aquí tinc el text del Projecte de Llei que diu que l'habilitació d'edat, l'habilitat d'edat, necessitarà autorització concreta del pare o de la mare, si s'escau, i a falta d'un o altre, del curador. Tercer; per atorgar arrendaments que siguin susceptibles d'ésser inscrits al Registre de la Propietat. L'esmena que proposa el senyor Simó i Bofarull, deia: «Per a contractar arrendaments obligatòriament inscribibles al Registre de la Propietat».

Davant d'aquesta dificultat i resultant de la discussió que es tractava en el fons de fer la mateixa prohibició, perquè no hi havia diferència entre uns i altres, es va venir aquí a la conseqüència que això s'havia de redactar de manera que no hi pogués cabre la confusió que demostrava que existia el fet que hi havien dues proposicions amb redacció diferent. Per això és que jo proposava que es redactés en aquesta forma, és a dir, que no es poguessin atorgar arrendaments dels expressats en l'art. 2.ª, número 5 de la Llei Hipotecària. Aquest art. 2.ª, número 5, diu: «Els contractes d'arrendament de béns immobles per un període que excedeixi de sis anys — és el primer cas — o aquells en els quals s'hagin anticipat les rendes de tres o més anys, o quan, sense tenir cap d'aquestes condicions, hi hagués conveni de les parts perquè s'inscriguin» (naturalment, al Registre de la Propietat). És a dir, que cap d'aquestes tres formes de contractació li serà permesa a l'habilitat d'edat sense l'autorització del pare, de la mare o de la persona que ostenti llur responsabilitat jurídica o que la completi. Aleshores, això hauria de dir que necessitarà aquesta autorització per a contractar, per a fer qualsevol contracte d'arrendament dels compresos en l'art. 2.ª, paràgraf 5.e de la Llei Hipotecària vigent.

El Sr. ABADAL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Abadal.

El Sr. ABADAL: Em sembla bé la fórmula proposada pel senyor Conseller de Justícia i Dret, de manera que, per la meua part, l'accepto; i em sembla que queda més clar que abans, que es tancarà absolutament la porta a tots els casos en què fossin inscribibles al Registre de la Propietat.

Però a mesura que hom va mirant les coses, es troba amb dificultats que poden venir en la pràctica, que valdria la pena de veure si s'han de preveure o no. L'art. 11 diu: «Els menors de què parla l'article 8.e — que són els menors de 18 anys —, ultra les restriccions esmentades en l'art. 10, no podran comparèixer en judici, ni transgir qüestions o sub-

jectar-les a judici de tercer...» etc. D'això se'n deriva que els altres menors habilitats d'edat, o sigui els compresos en l'art. 10, poden comparèixer en judici, sense l'assistència dels seus pares o curadors. Unicament es necessita aquesta assistència per confessar en judici. Ara bé, desgraciadament sabem tots que una de les formes de les quals moltes vegades es vénen a encobrir contractes perniciosos pels mateixos menors, són aquelles que se'n diuen «contractes convinguts». ¿I no valdria la pena de posar alguna limitació a aquestes coses perquè els majors de divuit anys, habilitats d'edat, no puguin trobar-se ells mateixos enganyats, en virtut de les moltes insídies que es fa respecte aquests menors sobre la base dels usurers, perquè aquests judicis convinguts siguin impossibles? Però tal com està avui aquest article, és indubtable que el no poder comparèixer en judici poden venir aquests judicis convinguts i en virtut d'ells siguin perjudicats aquests habilitats d'edat majors de divuit anys que poden comparèixer en judici sense cap de les limitacions que posa l'art. 11.

Em permeto fer aquesta indicació al senyor Conseller de Justícia i Dret, per si li sembla que és acceptable i creu que val la pena de fer quelcom en aquest sentit.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Tal com està redactat el Projecte, sense haver de menester que digui la capacitat jurídica de l'habilitat d'edat, vol dir que totes les coses que pot fer el major d'edat, les pot fer també el que estigui en aquesta habilitació, fora d'aquelles que s'excepcionen en els arts. 10 i 11. I com que ni en l'art. 10 ni en l'art. 11, especialment en l'art. 10, no es prohibeix que puguin comparèixer a judici, s'ha d'entendre que aquests habilitats d'edat poden comparèixer, i solament per impossibilitat aquests judicis convinguts, que consisteixen sempre en el reconeixement d'un deute per confessió dels interessats, és pel que s'ha posat aquí que no podran atorgar o contraure l'obligació que representa la confessió de judici sense estar assistits d'altres persones que completin la seva personalitat jurídica. De manera que ja, en evitació d'això, s'ha posat aquest punt.

El Sr. ABADAL: Però sense necessitat de la confessió, amb una demanda i contestació, es pot fer el judici convingut.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Sí, però això, senyor Abadal, en tots els casos, o neguem l'habilitació d'edat o l'hauréu de permetre..

El Sr. ABADAL: Era tan sols una observació que volia fer. I res més.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: ... perquè aleshores hauríem d'anar a limitar l'habilitació d'edat; però trobem anòmal que aquell home que està habilitat i que té tots els drets de la majoria d'edat, se li negui en rodó la facultat de reconèixer en judici. Jo no trobo la fórmula de poder-lo excepcionar.

La fórmula més clara i categòrica, de les obligacions contretes d'aquesta manera convinguda, arbitrària, és la confessió en judici; i tota cosa que representi la confessió en judici, no poden fer-la els habilitats d'edat.

En quant a la barreja que fa el senyor Abadal, que ja un dia fou objecte d'unes observacions per part del senyor Ventosa i Calvell, referent a comparar això amb la situació del que no té l'edat de divuit anys, ens trobem en aquell cas de diferència de discerniment, que d'una manera legal, no sols legal, sinó diríem fisiològica, es reconeix; o sigui, que no té el mateix discerniment l'home de menys de divuit anys, que el que té més de divuit anys. I prova d'això és que en totes les legislacions, amb fonaments d'ordre fisiològic, no es reconeix el mateix discerniment al púber que a l'impúber. Es suposa que aquell home que s'ha casat, i per virtut de la Llei, perquè s'ha casat i s'ha casat amb autorització dels seus pare i mare, o en el seu cas del seu tutor, aquell home que s'ha casat i no té divuit anys, encara que s'hagi casat, se'l suposa amb la deficiència de discerniment que, naturalment, s'ha d'atribuir el que ha complert l'edat de divuit anys; i aleshores s'exigeix a aquests, a més que en les limitacions que posa l'art. 8.ª, unes altres restriccions, unes altres limitacions, a fi que no puguin fer un mal ús de la seva manca de discerniment. Però en el cas de l'habilitació d'edat, es tracta d'un home que ha arribat a una edat que se li pot concedir la lliure disposició dels seus béns, i, sols com una recança, es fa una limitació a aquesta amplitud de disposar dels seus béns, es posen uns entrebancs en forma que no podrà alienar drets i béns que constitueixin el seu capital o per a gravar-los o extingir-los; que no podrà acceptar herències sense benefici d'inventari, per a repudiar-les i per a renunciar llogats o donacions; que no podrà atorgar arrendaments que siguin susceptibles d'ésser inscrits al Registre de la Propietat; que no podrà donar o rebre diner a préstec; que no podrà afiançar en qualsevol forma que sigui; que no podrà confessar en judici sobre actes compresos en els extrems anteriors. I amb aquestes limitacions, creiem que hem tret els perills més imminents que es podien derivar a conseqüència d'un mal ús que facin aquests menors de divuit anys, de la capacitat jurídica que els hi atorga la Llei. Però si hem de dir que no poden comparèixer en judici, ah! aleshores és un cas forçós de curatela des dels divuit anys a l'edat de vint-i-un anys; i això equival a complicar el sistema que aquí hem volgut establir.

Per això jo pregaria al senyor Abadal que no insistís respecte d'aquest extrem, sense perjudici de què quan es discuteixi l'art. 11 veiem la possibilitat de posar una modificació en aquest sentit.

El Sr. ABADAL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Abadal.

El Sr. ABADAL: Tan sols hem tingut el propòsit de fer una simple observació; i ara se'ns acut que aquest extrem podria ésser arranjat, afegint al paràgraf sisè unes paraules, en forma que es podria obviar aquesta dificultat. A aquest propòsit, creiem que podria quedar el paràgraf sisè redactat en forma que, en lloc de dir «per a confessar en judici sobre actes compresos en els extrems anteriors», vingués a dir: «Per a assentir o confessar en judici, per a reconèixer o confessar en

judici». Es a dir; un terme amb el qual no solament vingués a exigir la concurrència de les persones que s'expressen en l'art. 10, no solament pel mer fet de la confessió, sinó per un aplanament de la demanda en virtut d'una contestació. Per altra part no tenim gran interès en això. Tan sols hem volgut fer aquesta advertència per a evitar possibles dificultats en el dia de demà.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Per la nostra part no tenim cap inconvenient en acceptar aquesta addició que ha proposat el senyor Abadal; ho he preguntat als senyors de la Comissió, i em contesten que per la seva part tampoc. I així el número 6 podria dir: «Per a confessar i per a transigir en judici, sobre actes compresos en els extrems anteriors» o bé «per a confessar i per a fer transaccions en judici sobre actes compresos en els extrems anteriors». Perquè, aleshores, com que en els extrems anteriors es parla d'alienar drets i béns, d'acceptar herències, d'atorgar arrendaments, de donar i de rebre diners a préstec i d'afiançar en qualsevol forma que sigui, resten salvades totes les formes que generalment tenen en el nostre país aquesta classe de judicis convinguts, amb la finalitat d'esmotxar pels usurers els menors que no tenen la capacitat jurídica per a disposar dels seus béns.

El Sr. ABADAL: Perfectament.

El Sr. PRESIDENT: S'aprova l'art. 10 amb aquestes modificacions? (*Assentiment.*) Resta aprovat.

(*La redacció definitiva d'aquest art. 10, és la següent:*

«L'habilitat d'edat necessita autorització concreta del pare o de la mare, si s'escau, i a falta d'un i altre del curador.

Primer. — Per alienar drets i béns que constitueixin el seu capital o per a gravar-los o extingir-los.

Seràn considerats capital del menor els béns immobles, drets reals, valors mobiliaris, participacions en negocis, objectes d'art, crèdits i en general tot el que no sigui producte de rendes, fruits o salaris.

Segon. — Per acceptar herències sense benefici d'inventari, per a repudiar-les i per a renunciar llogats o donacions.

Tercer. — Per atorgar arrendaments dels compresos en el número 5 de l'art. 2.ª de la Llei Hipotecària.

Quart. — Per a donar o rebre diners a préstec.

Cinquè. — Per a fiançar en qualsevol forma que sigui.

Sisè. — Per a confessar i per a fer transacció en judici sobre actes compresos en els extrems anteriors.»

Article 11. Hi ha una esmena signada en primer terme pel senyor Simó i Bofarull; encara que no està present a la Cambra, es pot posar a debat. El senyor Secretari la llegirà.

(*El senyor Secretari dona lectura a la següent esmena:*

«A l'art. 11 s'afegirà:

«Si l'assistència li fos negada, podrà recabar i obtenir autorització judicial, sollicitant-la per proce-

diment verbal. Si el Jutge l'acorda, deixaran de disminuir la capacitat del menor habilitat que es trobi en el cas, les restriccions específiques d'aquest article."

Palau del Parlament, 16 d'octubre del 1933. — Jaume Simó i Bofarull, Joan Casanelles, Antoni Xirau, Joan Mora i Pere Lloret.»)

El Sr. PRESIDENT: ¿Accepta l'esmena la Comissió?

El Sr. TAULER: La Comissió no l'accepta.

El Sr. PRESIDENT: ¿Se sosté l'esmena per part dels signants?

El Sr. MORA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Mora.

El Sr. MORA: Jo vaig posar la meua signatura als efectes reglamentaris, però el senyor Simó i Bofarull va quedar encarregat de defensar-la.

(No havent-hi qui defensi l'esmena, és rebutjada en votació ordinària. S'aproven, sense discussió, l'article 11 i les disposicions transitòries primera, segona i tercera.)

(El senyor Secretari dóna lectura al següent vot particular:

«Els Diputats que sotasignen tenen l'honor de formular la següent addició al dictamen sobre el Projecte de Llei de majoria i habilitació d'edat, com a vot particular:

Article transitori. La variació del terme de la major edat que s'estableix en aquesta Llei no perjudicarà els drets que tenen altres persones en virtut de Llei o acte jurídic anterior, les quals seguiran fruïnt-los fins que els menors a qui afecta aquesta Llei haguessin complert vint-i-cinc anys.

Palau del Parlament, 30 de novembre del 1933. — Raimond d'Abadal.»)

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. TAULER: La Comissió no pot acceptar l'esmena.

El Sr. ABADAL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Abadal.

El Sr. ABADAL: Crec que seria absolutament inútil que ara fes jo una defensa d'aquesta esmena. Totes les observacions que jo havia de fer respecte d'ella, vaig fer-les en parlar de la limitació d'anys respecte de la majoria d'edat. Jo crec que el salt un xic gros que es fa de quatre anys, pot portar una pertorbació a drets que existeixen el dia d'avui. Jo ja vaig dir llavors els casos en què ens podríem trobar que, tenint concedit un dret en virtut, no solament de l'usdefruit legal, sinó de l'usdefruit que pot resultar de testaments, de capítols matrimonials o d'altres actes i que es poden perdre en virtut d'això, i entenc que és perillós que es posi aquestes persones en una situació difícil i que creient haver arreglat les seves coses sobre la base de què els seus fills, en tenir els vint-i-cinc anys, fruïrien d'aquests drets, en el dia d'avui es retallin en quatre anys. Ja vaig fer abans totes aquestes observacions i entenc que ara no he de cansar la Cambra repetint-les.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Demano per parlar.

(Entra el senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social.)

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Efectivament, tant la Comissió com aquest Conseller, aquí i en discussions privades fetes amb el Ponent de la Subcomissió jurídica assessora, hem estudiat aquesta proposició que ens fa el senyor Abadal i hem vist de totes maneres les confusions que podria introduir en la nostra vida jurídica el fet que hi haguessin uns ciutadans que estiguessin en plena capacitat jurídica als vint-i-un anys i altres que no hi estiguessin, el que esdevindria de què continuessin o no continuessin els usdefruits existents, seria una pertorbació més gran que la que tractaríem d'evitar, però que, no obstant, ens produïren certa impressió les dificultats exposades pel senyor Abadal, i ens sembla que fins a cert punt es podrien obviar algunes d'aquestes dificultats donant més temps als interessats perquè es captinguessin de les conseqüències de la Llei, i en lloc de posar que la Llei no entraria en vigor fins el 1.º d'abril podríem admetre una pròrroga, per exemple, fins el 1.º de juliol, o sigui, que hi hagués més temps per a preparar-se tots els interessats per a sofrir les conseqüències de la Llei; però això, en tot cas, hauria d'ésser per a tots a fi que el dia que es posés en vigor aquesta Llei, no hi poguessin haver relacions civils de dues naturaleses. Això em sembla que el senyor Abadal ho comprèn. Podrà no acceptar l'argument, però estic segur de què comprèn les dificultats que dic.

Si ara anem a una família que té l'usdefruit matern, que no és molt freqüent, sinó que és raríssim, però que pot tenir l'usdefruit d'un oncle, la qual cosa és més corrent, que pot tenir establerta una tutela, llavors si aquesta conseqüència creada per aquesta relació hagués de continuar amb la majoria d'edat antiga, o sigui els vint-i-cinc anys, es donaria el cas de què tots els que no estiguessin en aquestes limitacions tindrien un dret i una capacitat absoluta d'edat als vint-i-un anys i els altres un altre, i això portaria unes conseqüències desastroses i permetria una sèrie d'enganyos per part dels que estiguessin entre els vint-i-un anys i els vint-i-cinc anys; pertorbacions àdhuc entre germans que poguessin estar els uns en una situació i els altres en una altra, de tal manera que això podria portar més perjudicis que els que tractem d'obviar per aquest article de la Llei, mentre que si d'un cop diem que des de tal o qual dia estaran en determinades condicions, no posem la diferència de situacions, no l'admetem, i donem un marge de temps perquè els afectats per aquesta Llei es preparin millor per al seu compliment i s'adaptin a les condicions i conseqüències del seu compliment; així, les susdites dificultats resten obviades.

El Sr. ABADAL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Abadal.

El Sr. ABADAL: Jo crec que l'acceptació d'aquest article transitori no modifica la situació jurídica dels que des del dia d'avui o des de que comenci a regir aquesta Llei obtinguin la majoria d'edat en arribar als vint-i-un anys. El cas més freqüent dels que volem evitar és el de l'usdefruit legal. El dia d'avui tenim indubtablement una sèrie de vídues que tenen la pàtria potestat dels seus fills, que tenen uns drets adquirits en l'us-

defruit dels fills, fins a la major edat dels vint-i-cinc anys, i el subjectar l'usdefruit a aquestes persones fins el moment en què aquests fills arribin als vint-i-cinc anys, la qual cosa és un dret adquirit, no crec que portés cap pertorbació en la capacitat civil dels majors d'edat en virtut de l'acompliment dels vint-i-un anys. Són molts els casos en què una persona en la plena capacitat civil i que té la propietat d'uns béns subjectes a usdefruit, que de vegades dura gairebé tota la vida segons la persona que el té. No obstant, la seva capacitat civil és plena i en la mateixa situació estarien els que en virtut d'haver complert els vint-i-un anys estiguessin en la majoria d'edat, però subjectes algun temps a un usdefruit.

No he de dir res més. Si creu el senyor Conseller de Justícia i Dret que no ha d'acceptar-se aquest article transitori o una altra fórmula en igual sentit, m'hauré de sotmetre, però he volgut fer aquestes advertències perquè crec que això podria portar una pertorbació a un nombre de famílies i volia evitar-ho per mitjà de la introducció d'aquest article transitori.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Precisament el cas fixat pel senyor Abadal és el que va ésser objecte d'estudi en aquestes converses a què jo feia referència i se'm va fer observar, quan jo precisament tractava de defensar el punt de mira del senyor Abadal per allò de què — i perdoni l'expressió i la comparació — de vegades un fa d'advocat per la part del diable, és a dir, emprant els arguments de l'altra part, per anar a veure si em donaven arguments que em convencessin en contra, varen observar-me que l'usdefruit del pare o de la mare fins que els fills arribin a la majoria d'edat, no és corrent ni ordinari a Catalunya. I se'm donava una raó, i aquesta raó és la que em va convèncer i aquesta raó és la que ara jo trametré al senyor Abadal. Els advocats, precisament, no aconsellen això perquè no cal, perquè el pare o la mare, pel fet de tenir la pàtria potestat, ja tenen la representació legal del menor i, per tant, el fet de què els hi donin l'administració dels seus béns per l'usdefruit no afegeix cap nova relació jurídica, sinó que, pel fet de tenir la pàtria potestat, ja tenen l'administració dels béns del menor fins que aquest menor arribi a l'edat de vint-i-cinc anys. I per això és que no es compliquen les coses posant l'usdefruit, perquè si es posa l'usdefruit es complica fins el pagament de drets reials i es porta una pertorbació que no té cap eficàcia. En canvi, el que és més general i que aquí no vindria afectat, és l'usdefruit aquest que el pare sol donar a la mare, no sé si com un record d'aquella tradició de la «senyora i majora», de deixar a l'esposa usufructuària per tota la seva vida, i això no vindria afectat per aquesta Llei perquè, tant si és major com menor d'edat el fill, la mare, mentre és viva, és usufructuària. Per això aquesta raó a mi em va convèncer i per això jo vaig renunciar a continuar fent la part del diable, que ja dic que em perdonarà el senyor Abadal que en aquest moment faci coincidir el diable amb el senyor Abadal. De manera, senyors, que jo voldria portar al convenciment de tots que no és

que es vulgui aprovar les coses per una simple tosuderia. Estigui convençut el senyor Abadal de què hem estudiat amb tot l'amor aquesta observació que ell ens va fer, per a veure com havíem d'aténir-nos-hi. Per altra banda, el que nosaltres ara ajornéssim per un trimestre més, per tres mesos més, l'aplicació d'una Llei de caràcter civil, no és una cosa nova ni extraordinària. En gairebé tots els països del món, quan es fa una reforma de caràcter civil, es dona una temporada més o menys llarga per a la seva aplicació, perquè es suposa que en portar pertorbacions i canvis de la situació civil de les persones pot també produir un canvi en els interessos. Hi ha hagut casos, com el del Codi suís, que s'han esperat anys des de que s'aprovà la Llei fins que s'ha posat en vigor, anunciant ja des del primer dia que aquella Llei no es posaria en vigor fins a tal dada. Jo proposo ara aquí que allarguem la dada d'aplicació d'aquesta Llei fins el 30 de juny, no solament perquè tinguem més temps de fer l'altra Llei que la complementa, sinó per donar des d'ara, quan estigui aprovada aquesta Llei, una visió més llarga, una possibilitat més perllongada, a aquells que estessin afectats per aquesta Llei perquè es preparessin per a la seva aplicació.

(En votació ordinària, amb els vots a favor de Lliga Catalana, fent constar la seva abstenció el senyor Tries de Bes, queda rebutjat el vot particular del senyor Abadal.)

El Sr. PRESIDENT: Disposicions finals. No hi ha cap esmena ni vot particular. Va a procedir-se a la votació.

El Sr. ABADAL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Abadal.

El Sr. ABADAL: Es respecte d'aquest punt que el mateix senyor Conseller de Justícia i Dret ha dit que s'hauria de modificar. Aquesta Llei entrarà en vigor el 1.º d'abril del 1934...

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: En 1.º de juliol.

El Sr. ABADAL: Jo crec que seria millor perllongar-ho una mica més. És cosa de molta importància. Hi han hagut casos en què s'ha allargat, el mateix Codi civil, any per any. També podria allargar-se una mica més aquest, posant-ho a fi d'any, per exemple.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Jo no puc oposar-me a la proposta que fa el senyor Abadal, perquè ja he dit que jo no hi veig cap inconvenient en donar un termini més llarg als interessats perquè es preparin. Jo havia acceptat això perquè m'ho havia proposat la Comissió Jurídica Assessora; però, en fer l'estudi d'aquesta matèria, em vaig trobar que a totes les Lleis civils es donava un termini per a la seva aplicació; de manera que podríem posar que aquesta Llei començarà a regir el 1.º de gener del 1935; però tampoc no allarguem les coses massa, perquè no convé deixar els interessos civils amenaçats amb una reforma que es veu venir, però que no arriba mai. (El senyor Abadal assenteix.)

El Sr. PRESIDENT: Queda d'acord amb la

modificació de què començarà a regir el 1.º de gener del 1935? (*Assentiment general.*) Va a procedir-se a la votació definitiva.

(*Es aprovada la Llei en votació ordinària. Han votat en contra els senyors Diputats de Lliga Catalana, excepte el senyor Tries de Bes, que s'ha abstingut.*)

El Sr. PRESIDENT: Essent evident que els vots favorables abasten el quòrum indispensable per a l'aprovació, resta definitivament aprovada aquesta Llei.

(*Com a annex a aquest DIARI DE SESSIONS es publica el text de la Llei.*)

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió de Cultura sobre el Consell de Cultura de la Generalitat

El Sr. PRESIDENT: Estava pendent de la paraula el senyor Valls i Taberner. Pot parlar la V. S. (*Dirigint-se al senyor Valls i Taberner.*)

El Sr. VALLS I TABERNER: Senyors Diputats: L'eloqüent exposició que va fer el senyor President de la Comissió, el Doctor Serra i Hünter, i la defensa del dictamen referent el Projecte de Llei de creació del Consell de Cultura; la coincidència que hi ha hagut, en les línies fonamentals d'aquest Consell, entre els diversos elements que componen aquella Comissió, m'estalvia, en realitat, moltes paraules, en aquest discurs, en el torn de totalitat respecte d'aquest Projecte. Jo em limitaré, per de prompte, a recollir i a confirmar també per la meua part, les manifestacions que va fer el senyor Serra i Hünter, President de la Comissió, d'aquest esperit de col·laboració que ha regnat en les tasques de la Comissió i agrair-li també, com ell ha manifestat respecte dels restants, la seva complaença per aquesta bona voluntat en acollir les suggestions que ha considerat la Majoria dignes d'acceptació. Jo em limitaré, per altra part, a fer algunes manifestacions concretes respecte al Projecte que és objecte d'aquest debat, sense estendre'm a altres camps, sense fer incursions a altres terrenys més o menys afins als quals alguns dels que m'han precedit en l'ús de la paraula s'han referit.

El Projecte de convalidació del Consell de Cultura, que va ésser creat pel Decret del 9 de juny del 1931, és per la nostra part un motiu d'aprovació el de que hagi vingut un Projecte de Llei a donar una convalidació legal a aquest organisme creat en aquella data. És clar que pressuposàriament quedava aquest organisme convalidat, perquè, si no estic confós, en la Llei de Pressupostos que vàrem aprovar ja hi ha consignació per a aquesta institució, i, per tant, per la Llei de Pressupostos vàrem donar una aprovació legal al que havia estat únicament un Decret del Govern provisional de la Generalitat. Però jo celebros que, a més, el que era una institució organitzada provisionalment, vingui aquí com a una institució de la importància de la qual no hi ha ningú que en dubti, i vingui avui a obtenir una estructuració, una organització aprovada i acordada pel Parlament de Catalunya, que si en termes generals, que si en la seva essència, ve a coin-

cidir amb el Decret que va crear-la com a organisme provisional, no obstant ve, al meu entendre, a perfeccionar i a donar un major desenvolupament a l'organització llavors incipient d'aquest Consell de Cultura.

El senyor Serra Hünter ha explicat, en el seu discurs, d'una manera àmplia i detallada, eloqüent, en què consisteix, quines són les línies fonamentals d'aquest projecte de cultura, quines són les seves característiques principals, quines són les notes predominants d'aquest Projecte de Llei que ara estem discutint. Jo, doncs, insisteixo en què celebros que avui vinguem per aquesta discussió del Projecte a donar aquesta convalidació plena i aquesta estructura ja més definitiva a aquesta institució creada provisionalment. Aquesta institució prové, com he dit, de l'any 31, època en què hi havia un Govern provisional a la Generalitat, sense un organisme deliberant, sense una Assemblea legislativa, sense un Parlament com el constituït en virtut de l'aprovació de l'Estatut de Catalunya a les Corts de la República. Jo, en canvi, lamento que hi hagi hagut amb posterioritat a l'existència del Parlament altres Decrets, que s'hagin creat altres institucions que han de venir després a la convalidació del Parlament, perquè des del moment que el Parlament existia ja, crec que hauria estat millor que, respectant la Llei de Pressupostos vigent i respectant aquesta sobirania del Parlament, que tots hem d'acatar, inclús com un reconeixement d'aquesta sobirania, no haguessin estat creades per Decret institucions que després hauríem d'examinar aquí en virtut de Projectes de Llei que estan presentats a examen d'aquesta Cambra. I com que ja tindrè ocasió de referir-me més concretament, quan vingui l'ocasió amb motiu de la discussió d'aquests Projectes, em limito, doncs, a aquesta referència general. Però és que no solament es tracta de creació de noves institucions que han d'ésser convalidades després pel Parlament segons Projectes de Llei presentats a la discussió de la Cambra, sinó que ens trobem també en la política del Govern en ordre a les institucions de Cultura, amb transformacions, amb desdoblament d'algunes institucions, desdoblements de tal importància i de tal caràcter que ultrapassen considerablement d'allò que el Parlament, en discutir i aprovar la Llei de Pressupostos, vigent, va donar com a base d'aquelles institucions. Així, per exemple, ja que difícilment podrem ocupar-nos-en aviat en discutir la Llei de Pressupostos, que seria el lloc i moment oportú, perquè la pròrroga projectada de la Llei de Pressupostos vigent en forma global no permetrà l'anàlisi i examen detingut de cada una de les partides — per això jo avui aprofito aquesta ocasió per a fer esment especial d'aquesta, que no és única i que poso com exemple, a la qual ja vaig fer al·lusió en ocupar-me'n en un prec —, hi ha l'Escola d'Infermeres de la Generalitat. L'Escola d'Infermeres, en el pressupost vigent té una consignació que, si no recordo malament, parlo una mica de memòria, ve a ascendir a unes 37.000 ptes., però que aquest any ha anunciat un curs, una organització, una manera de funcionar de tal naturalesa, que comporta tals despeses que, segons les notícies particulars que

jo tinc, representarà una despesa anyal de pessetes 120,000.

(Ocupa la Presidència el senyor Martínez Domingo, Vicepresident Segon.)

Ara bé, aquesta transformació, aquesta ampliació extraordinària, des de la quantitat pressupostada fins a la quantitat que les despeses del curs, en la forma que s'ha organitzat, sense cap acord del Parlament, ni pressupostar i ni d'altre ordre, que vingui a donar una base legal, representa, em sembla a mi, tan extraordinària i excessiva, que jo he de lamentar-me també, com m'he lamentat abans d'aquesta institució creada en època que ja existia el Parlament, per un Decret del Govern, portant després al Parlament a discussió de convalidació de tal institució; en la política de Cultura, doncs s'han seguit alguns d'aquests mètodes que jo no puc acceptar com aprovables.

El Consell de Cultura és un cas distint, com he dit; és un organisme que va ésser creat l'any 1931 en un moment d'organització provisional de la Generalitat, en un moment que no existia el Parlament de Catalunya, en què l'Estatut de Catalunya no havia estat encara aprovat. Considero que el Decret va estar encertat i oportú. El senyor Gassol va ésser, al cap de poc temps d'encarregar-se de la Conselleria, el que va promulgar, el que va restaurar aquest Consell de Cultura, amb encert, com dic, i seguint o restaurant una tradició que provenia ja de la Diputació de Barcelona i de la Mancomunitat de Catalunya. A la Diputació de Barcelona el Consell d'Investigació Pedagògica primer, el Consell de Pedagogia després, i a la Mancomunitat, seguint la tradició cultural, seguint i ampliant l'obra cultural de la Diputació de Barcelona del temps del senyor Prat de la Riba, va anar donant una forma, una estructura i unes funcions a aquest Consell, que suprimit en temps de la Dictadura, esmoxat, eliminat per tal que la política de Cultura fos una política que pogués respondre a impulsos personals, que no tingués assessorament ni col·laboració, que no tingués tampoc el contrapès d'aquesta col·laboració i d'aquest assessorament corporatiu, va estar en projecte de reorganització durant el període de transició i al cap de poc temps d'encarregat el senyor Gassol de la Conselleria de Cultura, en temps de la Generalitat provisional, va reprendre aquesta tradició que provenia de la Diputació i de la Mancomunitat i va donar-li forma pel Decret que ara anem a convalidar, transformant-lo i ampliant-lo amb el Projecte de Llei que està en aquests moments en discussió. No he d'entendre'm, doncs, en la conveniència d'aquest organisme assessor que informi el Conseller i que procuri una certa continuïtat en l'orientació de la política cultural i que coordini les diverses competències que eviti una política d'arbitrarietat, de caprici individual, que eviti els perills d'iniciatives personals, incoherents sovint, que assegurï dintre del possible aquesta coordinació i aquesta continuació en la política cultural a seguir.

El senyor Serra i Hünter ha exposat ja, també d'una manera convincent, aquesta conveniència, la qual, com acabo d'indicar, respon a un convenciment ja antic en nosaltres, a una tradició que nosaltres

vàrem realitzar en l'època de la Diputació i de la Mancomunitat; d'acord, doncs, tots en aquesta necessitat, en aquesta conveniència del funcionament normal permanent del Consell de Cultura com a organisme assessor. Organisme assessor i tècnic; de cap manera, en canvi, organisme que tingui un caràcter executiu. En això hi estem, crec, tots d'acord. En les converses de la Comissió predominava també aquesta unanimitat de criteri, perquè no és en cap manera el caràcter executiu el que convé a aquest organisme que ha de col·laborar amb el Conseller en la direcció de la política cultural de la Generalitat. És clar que al mateix temps que ens hem de congratular d'aquesta organització del Consell i de la forma sobretot en què en el dictamen ve estructurat i ve determinat el funcionament d'aquest organisme, hem de lamentar també que, mentre en la política cultural de la Generalitat aquest organisme té una missió, un paper, una finalitat útil i determinada, en canvi, al marge d'ell quedin moltes competències, moltes actuacions que per un sistema de patronats mixtos — en el problema del qual no puc entrar a fons, però, per exemple, el patronat regional de segon ensenyament n'és un — vingui a existir un perill de què es sostreguin a la competència i al coneixement del Consell de Cultura i gairebé del Conseller de Cultura també i del Govern de la Generalitat, camps, àries d'actuació en la política cultural oficial, en la política de cultura pública, que queden reservats a aquests patronats mixtos, que van reduint les facultats, les atribucions, del Govern de la Generalitat de Catalunya en ordre a la política cultural catalana. Si nosaltres celebrem, doncs, aquesta funció, aquesta organització, l'existència i l'actuació que corresponen al Consell de Cultura, com a organisme assessor i tècnic dintre de l'organització general del poder de la Generalitat de Catalunya, en canvi considerem que tot el que sigui dotar d'organismes excessius, ja sigui en el nombre massa considerable d'elements que els composin o bé sigui en la multiplicació innecessària de juntes, de comitès, de consells, que compliquin d'una manera extremada l'organització i el funcionament de la Generalitat de Catalunya, que congestioni l'entitat central del Govern català i augmenti supèrfluament les despeses de la Generalitat, en això nosaltres hem de manifestar un criteri contrari, un criteri divergent. Nosaltres no podem en aquest punt sotscriure certes concepcions que en la discussió d'aquest projecte han semblat apuntar. L'altre dia sentia jo en el discurs del senyor Conseller de Cultura algunes paraules que em demostraven com en certa manera de veure l'organització i la política de la cultura a Catalunya, no es podria trobar una coincidència ni molt menys entre la convicció que ell ens transparentava en algunes de les seves paraules i la que nosaltres hem de sustentar. Perquè el senyor Conseller de Cultura ens parlava de certa forma que venia a representar com un afany de rígida estructuració de la cultura pública en mans del poder de la Generalitat i d'una creació al mateix temps d'una mística de la cultura, que a mi em feia pensar, per altra part, que si en els mateixos termes ens parlés el senyor Conseller d'Economia de la mística de l'economia, i el senyor Conseller de Sanitat, de la mística de la higiene — amb el mateix dret podrien parlar-ne, al meu entendre — ens trobaríem aquí amb un conjunt de místiques que ens

portaria segurament a navegar fàcilment en un mar de confusions...

El Sr. FONTBERNAT: Si nosaltres ens retíessim i es quedessin les VV. SS., llavors hi hauria un conjunt de místics, però ara no.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Es que el senyor Fontbernat confon místic amb manyac.

El Sr. FONTBERNAT: ¿No m'ha entès el senyor Valls i Taberner?

El Sr. VALLS I TABERNER: Ni pretenc entendre'l. D'aquella manera ens allunyariem bastant, segurament, de la visió concreta del problema real i de la seva solució. Jo voldria, al mateix temps, evitar per certes paraules, certes expressions, certes concepcions que apuntava el senyor Conseller de Cultura, aquest afany de megalomania, aquesta mania de grandesa que molt sovint ha fet malbé belles iniciatives i que, sobretot, ha representat en molts casos exposades des del Poder i pel que des d'allà signifiquen, un ofegament d'iniciatives fructíferes, útils, fecundes, degudes a iniciatives particulars que mereixen del Poder públic, més que el perill, més que l'amenaça, més que l'angúnia que pugui produir la possibilitat d'una absorció, una protecció, un foment, un estímul, que és el que pot fer florir, d'una manera pròspera, la nostra cultura.

Jo, al mateix temps, he de manifestar, referint-me ara a la totalitat del Projecte i reservant una manifestació més explícita, feta per mí o pels meus companys en presentar el vot particular com un corol·lari d'aquesta indicació que acabo de fer quant a la necessitat de no fer excessivament nombrosos els organismes i consells que hagin de formar part d'aquesta organització general de la Generalitat de Catalunya, que el nostre criteri de què l'austeritat en la política de despeses, la necessitat de reducció de càrregues i de simplificar les funcions en quant no representi això una disminució de la tasca a fer, és una cosa indispensable si volem que la marxa del poder de la Generalitat i de la seva organització administrativa sigui eficient i no sigui excessivament carregosa i pertorbadora per a la vida de Catalunya. Per això nosaltres hem cregut que el nombre de Consellers que en el Projecte de Llei es proposava era excessiu, i com que això ho consideràvem com una qüestió de principi en la qual no podia ésser admesa per la nostra part una transigència que hagués fet possible, salvat aquest punt, la unanimitat de la Comissió en la totalitat del dictamen referent al Consell de Cultura, nosaltres ens hem cregut obligats a mantenir en un vot particular aquest principi.

(*Entra el senyor Conseller de Cultura.*)

Fora d'això, nosaltres hem procurat, com he dit al començament del meu discurs, arribar a una coincidència, a una transacció, en totes les altres qüestions que són objecte d'aquest dictamen. Així, per exemple, entre les funcions atribuïdes al Consell de Cultura, nosaltres hauríem desitjat veure-hi consignada alguna que no hem tingut la fortuna que fos acceptada per la majoria de la Comissió. No obstant, amb l'ànim de no marcar divergències innecessàries quan no es tractés d'una qüestió transcendental, més que més essent qüestions que el dia que es presenti al Parlament i es discuteixi una Llei d'Instrucció Pública, que serà evidentment necessària, podran tenir allà també el seu lloc i podran ésser aleshores per nosaltres defensades amb més insistència perquè

no quedin, com creiem que no han de quedar, negligides i preterides; nosaltres hem prescindit dintre de la Comissió, de mantenir el nostre punt de vista, esperant que en aquella ocasió a què em referia tindrem oportunitat de mantenir-les i potser tindrem la fortuna que siguin acceptades en aquell moment.

Així, per exemple, creiem que la proposta de tribunals pels nomenaments de catedràtics de les Escoles de la Generalitat, pels casos de concurs i d'oposició, que són els casos que haurien de constituir la forma normal de provisió de càtedres — salvant sempre els casos excepcionals i extraordinaris a què amb molta raó alludia dies enrera, quant la defensa d'un altre Projecte de Llei, el doctor Carreres i Artau —, però creiem que el normal, l'ordinari, el que la Llei hauria d'establir per als casos corrents, és el concurs-oposició i oposició en casos en què s'estimi necessària, entenem nosaltres que el Consell de Cultura seria l'organisme indicat perquè en les seves funcions de fer propostes, una d'elles hauria d'ésser la proposta de tribunals d'oposició per aquests casos. No ha estat acceptat — i ho lamentem — el criteri nostre del concurs-oposició com a sistema normal i ordinari de provisió de càtedres en les Escoles de la Generalitat; veiem que no té encara aquella acceptació, o no hi ha aquell convenciment, potser, que el faci aplicar d'aquí en endavant amb una major perseverança, amb una major assiduitat de la arrib que ho ha estat fins ara, perquè, i nosaltres ho hem de lamentar, durant tot el període provisional de la Generalitat han estat fets una sèrie de nomenaments directes, sense garanties, sense exercicis, sense concursos.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Sense garanties, no.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Quines?

El Sr. VALLS I TABERNER: Sense garanties legals, sense garanties externes.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Ja en parlarem. ¿Es que la V. S. creu que només són garanties les d'una tria que puguin fer les VV. SS., doctor Carreres i Artau?

El Sr. ARMENDARES: Vol dir que no els van nomenar ells.

El Sr. VALLS I TABERNER: Garanties externes, de procediment. Jo no discuteixo en aquest moment els detalls; són tants els nomenaments que s'han fet, que seria molt difícil incloure'ls tots en una mateixa mesura o en un mateix criteri. Hi ha moltes persones que indubtablement tenen una capacitat que jo no els nego; però, ¿és que hi ha hagut una garantia externa d'aquesta capacitat, prèvia, anterior al nomenament? És el que jo nego, i a això es referien les meves paraules...

El Sr. CONSELLER de Cultura: Però jo ho afirmo; ja en parlarem quan sigui l'hora.

El Sr. VALLS I TABERNER: Molt bé; quan la V. S. vulgui, estic a la seva disposició. Jo lamento, doncs, que no hi hagi ja una franca manifestació d'aquest criteri d'una reglamentació en el nomenament del Professorat, que vingui a portar una garantia, o una major garantia — no tinc cap desig de molestar el senyor Gassol —, però una garantia legal, com hi és en tots els països on una organització ja normal dels serveis d'instrucció pública i de les institucions docents dona aquestes garanties, quan menys per a la lliure concurrència entre tots aquells

que estiguin en unes condicions legals que els faci aptes per a l'obtenció del càrrec. Aquestes garanties per a la lliure concurrència no existeixen, i així sí que no ho pot negar el senyor Gassol.

El Sr. CONSELLER de Cultura: ¿Em permet una interrupció? Només són fets d'una manera directa aquells que el caràcter de la funció que han de desempenyar ho permet. Tots els altres, malgrat el que digui el doctor Carreres, tots, han estat fets per concurs, i sovint acabant amb una oposició.

El Sr. VALLS I TABERNER: N'hi ha que sí i n'hi ha que no.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Són aquells el caràcter dels quals fa que puguin ésser de lliure elecció. Però no vull deixar sentat que siguin fets sense garantia.

El Sr. VALLS I TABERNER: Ja ho sé, però no em podrà negar que sense la lliure concurrència per als que estan en condicions legals d'optar el càrrec.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Jo callo. (*Rialles.*)

El Sr. CONSELLER de Cultura: Ja ho veig! (*Segueixen les rialles.*)

El Sr. VALLS I TABERNER: I, fetes aquestes manifestacions, suposo que no és aquest el moment d'entrar a la discussió de detall d'algunes de les qüestions que en aquesta exposició general acabo de fer, i tot i deixant probablement incompleta l'exposició de diversos punts de vista que a la totalitat del Projecte es podrien adduir aquí, encara que, com dic, la brillant exposició que el Doctor Serra i Hünter va fer l'altre dia d'aquest Projecte em releva a mi d'entrar a l'examen detallat de cada una de les seves característiques i de cada una de les seves diverses notes especials, insisteixo en què nosaltres, en l'essencial, estem conformes, com hem manifestat dintre de la Comissió, amb l'organització, amb l'estructura de les funcions atribuïdes al Consell de Cultura. Que nosaltres lamentem que algunes de les funcions que creiem que haurien estat pròpies d'ell, que ho són en altres organitzacions polítiques, i que representarien un millor tràmit, un millor procediment per a la provisió de les càtedres en les Escoles de la Generalitat, no hagin estat admeses ara. No obstant, encara que per la forma com el senyor Gassol protestava semblava que no fes tan probable aquesta ulterior acceptació del nostre criteri, no desconfiem de què en el dia de demà, quan vingui una Llei d'Instrucció Pública, aquest criteri sigui el que predomini com a criteri normal, sempre deixant salvat, naturalment, els casos excepcionals, que no són aquells als quals jo em refereixo, els que jo criticava; però en casos excepcionals, en casos extraordinaris es natural que hi ha d'haver també un procediment, i aquest procediment tampoc no existeix ara, tampoc no es regula quina tramitació s'ha de seguir pels casos de nomenament extraordinari de Professorat de les Escoles de la Generalitat.

I per altra part insisteixo encara en el nostre criteri contrari als Comitès excessivament nombrosos, contrari a l'excés de despeses, que ens obliga a mantenir el principi de la reducció del

Consell tal com ve formulat en el Projecte de la Comissió. I res més.

El Sr. SERRA I HÜNTER: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Serra i Hünter.

El Sr. SERRA I HÜNTER: Senyors Diputats, després de la defensa del dictamen que vaig fer jo en una de les sessions passades, només han parlat representants de dues Minories, la d'Unió Socialista i la de Lliga Catalana.

Ha semblat, per les primeres paraules del senyor Fronjosà i del senyor Valls i Taberner, que hi havia un fons comú de tanta extensió en el contingut del dictamen sobre creació del Consell de Cultura de la Generalitat, que les diferències no eren suficients per a establir un veritable debat amb tota aquella intensitat, i fins també amb aquell apassionament que veu sovint en aquesta Cambra quan és primordialment polític el punt de vista que adopten els diferents grups de la Cambra. Això ens fa esperar que, com ja he dit en certa ocasió, hi han certs problemes que, baldament puguin comportar solucions diferents, interessin d'una manera tan unànime els diferents sectors de la Cambra, que respecte a ells es pot arribar a un gairebé total acord, cosa que sens dubte no passa quan s'enfronten dues ideologies polítiques, representades una per la Majoria i altra per les Minories d'aquest Parlament. Però no hem de donar tampoc massa abast a aquesta discussió, perquè es pot dir que tota la impugnació o la diferenciació de punts de vista, tant del senyor Fronjosà com del senyor Valls i Taberner, no es refereixen a un dictamen que inclou, per dir-ho així, una unitat d'intenció per a enfocar l'orientació de la cultura a Catalunya, sinó al que es pot dir la política cultural del Govern de la Generalitat de Catalunya, des de l'adveniment de la República. I per tant, ja comprendran com no poden prendre de cap manera a desatenció el fet de què no sigui el President de la Comissió de Cultura, sinó el senyor Conseller de Cultura, el que més endavant, igual que ja es va dir l'altre dia, pugui recollir una sèrie d'allusions que podrien ésser objecte, i fins fóra convenient que ho fossin, d'un debat, d'una interpellació, sobre la política cultural que han seguit els diferents Governos de la Generalitat des de l'adveniment de la República.

Des de l'any 1931, ja existeix, per Decret, el Consell de cultura, que ha fet una tasca intensa; i aquesta tasca intensa s'ha portat a cap sempre sota la direcció, o almenys la convalidació, del senyor Conseller de Cultura; per tant, és aquest el que té la responsabilitat de totes les disposicions que en aquest sentit s'hagin dictat. El senyor Fronjosà va començar en un to semblant al del senyor Valls i Taberner; però respecte d'ambdós jo he de remarcar un punt de diferència, no sols perquè la posició dels respectius Partits és evidentment antagònica, sinó també perquè tot el que va dir el senyor Fronjosà, com ja remarcava el senyor Conseller de Cultura l'altre dia en contestar-li, no és més, tot, que la traducció, en uns termes quelcom més vius i potser diríem doctrinaris, d'una ideologia, d'una orientació que no so-

lament és la mateixa del Govern de la Generalitat, sinó, com a ell li consta, la personal del que en aquests moments s'adreça a la Cambra. Totes les orientacions, tots els punts de vista i fins totes les falles que el senyor Fronjosà assenyalava, jo les subscriuria, amb l'única salvetat de què el senyor Fronjosà s'ha de donar compte de què no podem adoptar en aquest ordre un criteri ni una afirmació tan radical, com és la que ell exposava, i creiem que segurament ara, després d'haver reflexionat, comprendrà que havia estat quelcom exagerat en dir que nosaltres, o el Govern, o la Majoria, o el Partit, no ha fet res precisament per a posar la cultura a l'abast del poble, per a fer arribar al poble la fruïció, diríem, de totes les grans facultats que dóna la cultura als homes treballadors i, en general, a tothom. No és cosa que ara ho diguem aquí, perquè tampoc no sóc jo qui ho ha de defensar, però sí que li diré al senyor Fronjosà que; com que en algunes d'aquestes coses jo he pogut posar la meua modesta participació, si fa un petit balanç de la situació en què es troba l'organització de l'ensenyament a Catalunya en el que fa referència a les facultats que són pròpiament nostres i l'organització de l'ensenyament abans de l'Estatut i sobretot en el període fins el mateix moment de l'adveniment de la República, crec que rectificarà o treurà almenys aquesta espècie d'agror que donava al seu discurs, quan deia que nosaltres, actuant per dir-ho així, amb una espècie de preocupacions pròpies de política burgesa, no havíem sapigut o no havíem volgut fer res en pro de la cultura popular. Sap el senyor Fronjosà, i això li diré tan sols de pas perquè el contrari fóra entrar en un debat que tindrà lloc el dia que el Govern porti aquí un Projecte general de Llei d'organització de l'ensenyament a Catalunya, que això precisament, aquesta sensibilitat de la cultura popular que feia que s'hagués d'obrir, com deia recordant paraules d'un malaurat company, la intelligència a les classes populars, s'ha començat fent; i si encara no s'ha trobat la fórmula per a completar aquesta tasca, per això estem tots aquí, el mateix els que composem la Majoria que els que formen part de les diferents oposicions, perquè actuant dintre de l'autonomia que poguem tenir en les coses d'ensenyament, poguem realitzar aquest ideal, que crec que no és l'ideal d'aquest Partit ni d'un altre Partit, sinó l'ideal de tots els Partits que es preocupen de la cultura del poble. El senyor Fronjosà, pròpiament, no feia més que una objecció a la totalitat del Projecte, i la feia perquè, havent-se plantejat ja en la Comissió la qüestió, ell s'havia abstingut de fer un vot particular. Volia, el senyor Fronjosà, que el dia en què es fes l'organització, o millor dit, la reorganització, el nomenament del personal nou del Consell de Cultura, es tingués en compte el desig, la conveniència, segons ell, de què en aquest Consell hi figurés també algun representant de la classe obrera. El senyor Fronjosà deia això portat per aquest esperit lloable que des del seu punt de vista especial, que és el que té la seva Minoria, l'anima en ordre a les classes treballadores. Però li direm al senyor Fronjosà que cap dels individus que han arribat a formar part d'aquest Consell de Cultura, se-

gons l'esperit de la Llei que el va crear, cap d'aquestes persones, no ha arribat al Consell de Cultura per un sentit o altre, no sols de classe o d'estament social, sinó ni tan sols de caràcter tècnic. Les persones, en aquest cas, són nomenades per la seva competència especial, i és evident que han d'anar-se a cercar on són, però sense tenir en compte el caràcter de representant d'una classe o estament social, sinó que totes elles representen totes les classes, sense tenir en compte de què alguna d'elles no figuri o en aquestes classes socials, perquè el que van a defensar al Consell de Cultura són els interessos de tots i, per tant, no es té en compte en quina classe o estament figuren els que han d'ésser nomenats pel Consell de Cultura. De fet, en cercar-les, se les troba formant part d'una o altra corporació, això és evident; però en el que es posa cura és en cercar persones que tinguin una certa història en ordre a la cultura. El procediment que s'adopta no és el de demanar a les corporacions que designin a les persones que hagin d'integrar el Consell de Cultura, sinó que és el senyor Conseller de Cultura, el Govern sota la seva responsabilitat, el que cerca les persones perquè vinguin a formar part d'aquest organisme. Pot ésser o no pot ésser que aquestes persones figurin en aquest o en altre estament, de fet hi estan o no hi estan; però és evident que, no una, ni dues, sinó totes, absolutament totes les diferents ponències, no solament les d'ensenyament tècnic i professional, sinó totes les altres, s'han de preocupar perquè no hi hagi absolutament cap disposició ni institució que barri el pas a una classe determinada; precisament la que nosaltres hem de tenir més en compte pel seu nivell cultural inferior és precisament aquella que avui, per aquesta mateixa raó, no pot incorporar-se totalment a la vida directiva del nostre poble.

Respecte de la intervenció en la discussió de la totalitat del senyor Valls i Taberner, em trobo exactament en una posició semblant a la que ens trobàvem els primers dies de l'actuació d'aquest Parlament, quan discutíem el capítol de cultura de l'actual Presupost. Les diferències segurament aniran sorgint a mesura que donem un contingut, una interpretació de les Lleis que vinguin aquí al Parlament. Respecte de les línies generals, ens porta a tots un mateix esperit, i no es estrany que, baldament hi hagi sobre tots aquest recel, aquest recel que hi ha a totes les Minories sobre la forma com serà interpretat un article de cada una d'aquestes Lleis, malgrat això, la unitat en els punts de mira, la intenció — com ha dit abans, i no rectifico la paraula — és, sens dubte, la mateixa, és anar a cercar una organització total al primer organisme que assessori el Conseller de la Generalitat per tal de recollir totes les iniciatives particulars, coordinant-les al costat de les que ja tingui el Govern, i d'aquesta manera orientar i estructurar l'ordre cultural de Catalunya. I quan jo repasso ara unes notes que he pres de les paraules que ha pronunciat el senyor Valls i Taberner, insisteixo en el que he dit al principi, que, en realitat, totes les observacions que ha fet, excepte una que ja serà objecte de discussió, perquè respecte d'això fa la Minoria de Lliga Catalana un vot particular, no és el President d'aquesta Comissió el que ha de contestar, sinó el Conseller de Cultura, perquè en tot cas afecta a

la política cultural i fins a l'orientació o a l'actuació de l'actual Consell de Cultura i a les directrius assenyalades pel Conseller, més que a la discussió d'un dictamen: les línies generals del qual han estat acceptades en el si de la Comissió.

De glosses qualificaria jo moltes de les paraules del senyor Valls i Taberner, sense que això vulgui treure de les meves paraules el valor que tenen confirmació i ampliació al punt de vista que vaig sostenir en presentar-se aquest dictamen. Més, n'ha fet un final, sobretot, que crec que té un interès extraordinari. El senyor Valls i Taberner ens diu que ells no han pogut aconseguir que unes certes funcions, sobretot la de proposta de tribunals, hagi estat inclosa entre les facultats o les funcions del Consell de Cultura. Jo dic que no han estat incloses ni excloses. En realitat, cap en una d'aquelles parts en què el Conseller pot demanar informe al Consell de Cultura i cap demanar-ho, com ho ha fet constantment la proposta del tribunal. I, altrament, quan es parla de l'organització de l'ingrés al Professorat i d'una sèrie de facultats incloses en aquesta doble afirmació de què haurà d'ésser consultat el Consell de Cultura respecte de la creació d'unes certes institucions, dels plans d'ensenyament, reforma de les institucions actuals, creació de diversos serveis de cultura, jo crec que hi cap perfectament perquè la Llei no ha d'ésser tampoc una cosa reglamentària en un sentit massa rígid, i, per tant, hi caben unes facultats entre les quals es pot recollir la demanda del senyor Valls i Taberner; crec que no hi ha necessitat que es consignin, perquè llavors l'enumeració hauria d'ésser molt llarga i arribaria a limitar tan extraordinàriament les facultats del Conseller en la part executiva, que restaria desfigurat aquest concepte integral que té el Consell de Cultura de la Generalitat d'ésser merament tècnic i merament informatiu.

Respecte de la darrera afirmació del senyor Valls i Taberner, que sembla estar en discrepància total amb nosaltres, la del nombre de Consellers, ja serà objecte de discussió en el vot particular. Però també ha fet al·lusió a una altra cosa que, en realitat, podria afectar al que constitueix l'essència del dictamen, és a dir, el que fa referència a la complexitat i la profusió de diverses Comissions, Patronats, que a més d'ésser costosos produeixen una situació veritablement confusional. A més, hi ha una afirmació que, malgrat no ésser aquesta pròpiament de la meua atribució, jo desitjaria almenys que quedés sentat el criteri del Consell de Cultura, almenys l'actuació del Consell de Cultura, en el sentit de què el Consell de Cultura actual no ha renunciat absolutament a cap de les facultats que dintre de l'autonomia de Catalunya i del que permet l'Estatut té sobre la intervenció en l'ensenyament. No ha fet més que veure si era possible captar una vertadera intervenció dels organismes sobre els quals no ens dona cap facultat l'Estatut, i demano, pel cas que sobre això es produeixi una interpellació o una discussió, que se'm permeti explicar l'actuació dels que per delegació de la Generalitat hem intervingut i fins intervinem en alguns d'aquests organismes.

Tots els membres, tots els que pertanyen a aquesta Majoria de Govern, en això no cedirem mai absolutament, ans al contrari, la seva posició serà sempre la d'anar recollint i conquistant per a nosaltres allò que ens fou negat per una incomprensió inex-

plicable en el moment en què es discutia l'Estatut exterior de Catalunya. I un Consell, fins tenint aquest caràcter, quan les coses li arriben o li arriben del poble a través del Consell en forma d'iniciativa, tots els homes que professem la ideologia d'Esquerra Republicana de Catalunya, entre els principis fonamentals de la qual — i potser el primer — hi ha el veritable nacionalisme, nosaltres no farem mai la cessió de res a què tinguem dret i procurarem que en les coses en què encara no ens hagi estat reconeguda la nostra intervenció, fer el possible fins, potser, extralimitant-nos perquè no se'ns pugui dir que hem oblidat allò que ha de constituir el criteri orientador de la nostra cultura, que recollirà sempre, — com ha recollit fins ara — el Consell de Cultura, encara que tingui un caràcter merament tècnic i informatiu. (*Molt bé!, en la Majoria.*)

El Sr. FRONJOSA : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Fronjosà.

El Sr. FRONJOSA : Senyors Diputats : Després de les paraules del senyor Serra i Hünter, estic una mica desorientat.

L'altre dia, el senyor Conseller de Cultura va produir-me una immensa satisfacció, perquè recollint una aspiració que és general en tots els organismes obrers que es preocupen de coses de cultura, va afirmar que en el Consell de Cultura de la Generalitat, el projecte de constitució del qual estem discutint ara aquí, hi hauria una representació de la classe treballadora.

Jo ja sé que aquesta representació obrera en aquest Consell de Cultura, no pot pas ésser una representació obrera en el concepte general que es té d'aquesta mena de representacions, sinó que ha d'ésser precisament un treballador el que, tot i sentint el problema de la cultura, tingui també un estricte sentit de classe i d'això a casa nostra, n'hi ha afortunadament avui molts. No sé si en l'ànim del Doctor Serra i Hünter han pogut influir les paraules que fa poca estona el senyor Valls i Taberner ha pronunciat. Jo que sento una profunda admiració pel Doctor Serra i Hünter, jo que sé que és d'aquells savis que van a cercar el poble, que no és d'aquells que esperen que el poble vagi a cercar-los, perquè el poble generalment no sap on es troben els savis, m'estranya que li hagin pogut arribar a fer impressió en el seu ànim les paraules del senyor Valls, doncs em feia l'efecte a mi, per les paraules que ara acaba de pronunciar, que feia una certa oposició a que la promesa del senyor Conseller es convertís en realitat. A mi no m'estranya que el senyor Valls i Taberner sigui contrari a això...

El Sr. VALLS I TABERNER : A què? Perquè no sé que m'hi hagi referit.

El Sr. FRONJOSA : A mi no m'estranya que el senyor Valls i Taberner sigui contrari a això...

El Sr. VALLS I TABERNER : Però, a què? No n'he parlat!

El Sr. FRONJOSA : Jo recordo que quan aquell Pantarca escrivia a les planes de *La Veu de Catalunya*, a vegades mullant la ploma en aigua beneïta, i altres vegades en fel, mai amb tinta, com acostumen a mullar les plomes les persones decents; en certa ocasió, em recordo que a aquell famós Octavi de Romeu li va proposar el mestre

Campalans que en el Consell de Pedagogia de la Mancomunitat hi hagués una representació obrera. Aquell «saviàs» va contestar «que en aquests llocs, els obrers no hi podíem anar, perquè fèiem olor de fàbrica», textual. Jo crec doncs que la pudor de fàbrica, al cap i a la fi, no és cap cosa deshonorable, quan es tracta de defensar interessos espirituals que ens afecten, i continuo insistint en que jo vull, i faré tots els possibles perquè així sigui, que la classe treballadora a la qual jo pertanyo tingui una representació en aquest Consell de Cultura que ara aquí estem estructurant.

Perquè jo no vull antaular un debat polèmic sobre aquest particular, però sí que podria demostrar amb fets de què, pel damunt del que es pugui dir sobre l'orientació imparcial dels diferents organismes de cultura existents a Catalunya, de molt temps — no pas dels d'ara sols — a aquesta banda la realitat demostra que s'hi ha fet una obra de classe. Torno a insistir en què jo podria portar exemples demostratius d'això, però que, també, ho repeteixo, no vull entaular una polèmica sobre aquest cas concret. Em dono per satisfet i em penso que no serà rectificada la impressió que me'n vaig endur l'altre dia de les paraules pronunciades pel senyor Conseller, de què en el Consell de Cultura nosaltres hi tindríem una representació; que a Catalunya hi ha gent i treballadors capaços de fer-hi un bon paper...

El Sr. VALLS I TABERNER: Demano per parlar.

El Sr. FRONJOSA: ... que no és sols la competència el que fa falta en aquests casos, sinó que també és la vocació i moltes vegades la vocació supleix la competència.

No voldria, per altra banda, que es pogués despendre de les paraules pronunciades l'altre dia pel senyor Conseller de Cultura, que jo no reconegui els sentiments d'afecte que té vers la classe treballadora el doctor Serra i Hünter. No. Jo precisament sé que ell és dels homes que gaudeixen d'una profunda estimació en mig de la classe treballadora. No vull ara aquí dir paraules que poguessin semblar una cosa desenfocada; però en les que jo vaig pronunciar respecte d'una certa mena d'intellectuals, no estava pas de cap manera, ni podia estar en la meua imaginació, l'alludir, ni crec que ell es pogués sentir alludit, el senyor Serra i Hünter. Sap ell com personalment l'estimo i ell de cap manera no podia suposar, en pronunciar aquelles paraules, que pogués fer-li cap ofensa.

Si es confirmen, doncs, les paraules del senyor Conseller de Cultura, de què nosaltres tindrem els nostres drets reconeguts en aquest Consell de Cultura, només em cal propugnar perquè aquesta institució becària que s'ha de constituir i que queda consignada el portar-la a terme en el text d'aquesta Llei, es porti a cap quan més aviat millor. Jo crec que a Catalunya, en el Pressupost de la Catalunya autònoma, s'hi han posat quantitats d'una certa consideració per a la creació d'organismes econòmics, cooperatives, per exemple, que eren d'una gran necessitat i que poden fer un gran servei. Jo crec que es podria destinar una quantitat semblant a la que s'ha destinat per a la creació d'aquestes cooperatives i organismes mutuels, per a la creació de beques, amb la seguretat de què si s'hi destinava una quan-

titat que pogués oscil·lar de 400,000 a 500,000 pessetes, es podria establir un règim de beques que podria proporcionar la possibilitat de què, almenys cent o cent-cinquanta treballadors cada any, poguessin estudiar una carrera superior si les seves condicions naturals i la seva vocació així ho exigien. I no fem cas de les defeccions que en el nostre camp es puguin produir, perquè allò que quan jo nomenava a Mr. Laval semblava que entenia al senyor Valls i Taberner, de què essent d'origen treballador...

El Sr. VALLS I TABERNER: No hi tinc res a veure!

El Sr. FRONJOSA: ... i becaire, i en dir que havia fugit dels nostres rengles, ell va dir que ens passaria a tots igual, aquesta és una suposició que el senyor Valls i Taberner es va fer, però que dista molt d'ésser la realitat.

El Sr. VALLS I TABERNER: No és el meu ideal, monsieur Laval!

El Sr. FONTBERNAT: Es cap-i-tua: Laval. (*Rialles.*)

El Sr. FRONJOSA: Encara que fos així, quedem compensadíssims amb aquells que es queden i amb aquells que, no essent dels nostres, vénen a ajudar-nos perquè ens comprenen i esimen. No cal parlar, com feia el senyor Conseller de Cultura, ni de Marx, ni d'Engels, ni de Kropotkin, ni de Tolstoi; a França mateix i aquí a Espanya, trobaríem homes que, essent originàriament de la classe capitalista, estan en els nostres rengles. Per tant, no pot servir d'argument en contra de la creació de beques; per a nosaltres no pot influir en el més mínim en el nostre ànim, que hi hagi un individu que s'allunyi del nostre costat, quan li sembli a ell que està en una posició de privilegi i de superioritat respecte a nosaltres...

El Sr. VALLS I TABERNER: També hi ha comunistes amb Packard.

El Sr. FRONJOSA: Comunistes amb Packard?

El Sr. VALLS I TABERNER: O comunistoides, és igual.

El Sr. FRONJOSA: Està bé de nomenclatura, vostè. (*Rialles.*)

Així, doncs, jo crec, per acabar, que si no, he interpretat malament aquesta mena de diferència de criteri que hi ha entre el senyor Conseller de Cultura...

El Sr. CONSELLER de Cultura: No hi és.

El Sr. SERRA I HÜNTER: Demano per parlar.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Demano per parlar.

El Sr. FRONJOSA: Em felicito de què no hi sigui. Llavors cal només dir que a aquesta institució becària, que nosaltres fem consignar en la Llei, s'hi doni el màxim d'impuls possible, perquè és l'única manera de sustreure la Cultura de la degeneració en què està caient en virtut d'ésser només patrimoni exclusiu d'una classe. Res més.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Cultura.

El Sr. CONSELLER de Cultura: No era, senyors Diputats, el meu desig d'intervenir avui, però jo no sé què té el to que sovint empra el senyor Valls i Taberner, l'amic Valls i Taberner, que m'hi obliga. I encara més quan al to que ell ha emprat s'hi ha afegit una interrupció també una mica violent...

El Sr. CARRERES I ARTAU : Mai.

El Sr. CONSELLER de Cultura : ...del doctor Carreres i Artau, amic meu també, que acaba d'empènyer-m'hi. I ho faig perquè jo totes aquelles coses que són una acusació feta en aquest to insinuant que la fan les VV. SS., en aquest moment, contra el Govern de Catalunya, em plau respondre-les de seguida, perquè no quedi en l'aire el dubte que poguessin crear les vostres paraules. Parlo també perquè al mateix temps servirà de resposta a un prec que va fer l'altre dia el doctor Carreres i que es referia al mateix tema que ha abordat avui el senyor Valls, també doctor...

El Sr. VALLS I TABERNER : Tots som doctors de la Pàtria.

El Sr. CONSELLER de Cultura : ...em plau però, dir, amb tota la bonhomia que em sigui possible, que em planyo d'aquest to, perquè conté una acusació completament falsa.

El Sr. VALLS I TABERNER : Una censura, solament.

El Sr. CONSELLER de Cultura : Encara pitjor, una censura, perquè està basada en una falsedat com ara jo demostraré. Afirmar que a la Generalitat, en el Departament de Cultura, es fa el nomenament de professorat...

El Sr. VALLS I TABERNER : S'ha fet.

El Sr. CONSELLER de Cultura : S'ha fet, com diuen les VV. SS., és una completa inexactitud. No s'hi val, doctors Carreres i Valls i Taberner...

El Sr. CARRERES I ARTAU : *Apee S. S. el tratamiento. (Rialles.)*

El Sr. CONSELLER de Cultura : No s'hi val que el doctor Carreres s'assabenti *per atzar*, com deia l'altre dia en el seu prec, que ara al Departament de Cultura ha vist que darrerament s'han fet uns concursos per a proveir unes places de l'Escola d'Alts Estudis Comercials. No, doctor Carreres; no és darrerament, és d'ençà que jo sóc al Departament de Cultura que totes les places, quan el caràcter de la càtedra que s'ha de proveir no ho exigeix així, com ja en parlarem, s'han proveït totes per concurs i concurs rigurós, i més d'una vegada acabant amb oposició. No és darrerament; és per a proveir les places de professors de català; és per a proveir totes les places de l'Escola d'Alts Estudis Comercials; és per a proveir les places de l'Escola de Funcionaris de la Generalitat de Catalunya; és per a proveir les places de l'Escola Professional de Labors i Oficis per a la Dona, de la Generalitat; és per a proveir totes les places de l'Escola d'Infermeres, també, a la qual tanta afició sent el doctor Valls, que també s'ha fet per concurs, i l'única vegada que no s'ha fet concurs és quan es tracta de l'Institut Escola i de la Normal de la Generalitat...

El Sr. VALLS I TABERNER : I de l'Escola del Treball.

El Sr. CONSELLER de Cultura : I diré perquè. Jo voldria que el doctor Carreres — no li he de donar cap consell —, després d'això que li dic, almenys es fes el propòsit de no tornar a fer una afirmació tan categòrica com feia l'altre dia sobre la provisió de places feta pel Departament de Cultura de la Generalitat.

Ara, anem a les institucions a les quals es

referia el doctor Carreres. Per què a l'Institut Escola no s'ha fet per concurs? Per què? La V. S. m'ho hauria d'agrair. Mentre a Madrid estàvem lluitant per obtenir l'Estatut que hem obtingut, malaurat en les qüestions de l'ensenyament — tots hi estem d'acord, i per això ens vàrem abstenir i tot de votar — jo lluitava sense cap paraula, per cert, d'encoratjament de les VV. SS. per anar assolint de mica en mica totes aquelles coses que jo pogués i que anessin inclús més enllà de les que ens donava l'Estatut en l'ensenyament. I una de les coses de les quals n'estic orgullós — i ho dic amb aquesta humilitat que em crec tenir, potser sóc un pretencions de creure tenir-la, però n'estic orgullós — és l'Institut Escola. I com ho vaig fer per obtenir l'Institut Escola? Ho veurà la V. S. i també veurà perquè a l'Institut Escola hem adoptat aquest règim en la provisió de places. A Madrid hi ha un Institut Escola com saben les VV. SS., un Institut Escola que ha donat grans fruits a la meua manera de veure. (*El senyor Valls i Taberner fa senyals de disconformitat.*) Veig que l'amic Valls i Taberner en dubta...

El Sr. VALLS I TABERNER : En dissen-teixo.

El Sr. CONSELLER de Cultura : Jo no. Cada u té dret de pensar com vol de les coses; però faig aquesta afirmació perquè ho crec. Va ésser llavors que se'm va ocórrer demanar que concedissin a la Generalitat de Catalunya un Institut que ella pogués governar, cosa que no facultava encara l'Estatut en aquell moment, i l'argument que vaig emprar, va ésser que ens deixessin fer, per via d'assaig, el mateix que es feia en l'Institut-Escola de Madrid. I no us penseu que ho hagués fet jo sol, perquè un dia se'm va acudir així, sinó d'acord amb els estimats amics del Consell de Cultura, entre els quals no hi mancaven companys del Partit de les VV. SS.

El Sr. VALLS I TABERNER : Seria molt llarg de parlar.

El Sr. CARRERES I ARTAU : És una mica complicat; no vagi per aquest camí. (*Rumors.*)

El Sr. CONSELLER de Cultura : No seré jo que els hagi de defensar, no seré jo qui hagi de defensar homes de Lliga Catalana. Em plauria molt ara en aquest moment — que em perdoni el senyor Abadal — d'ésser el cap de la vostra Minoria. Us cridaria a l'ordre de fer una afirmació com aquesta que acabeu de fer, referent a homes de Lliga Catalana, ben conceptuada per nosaltres i per Catalunya...

El Sr. CARRERES I ARTAU : ¡Ja hem dit que seria llarg de parlar!

El Sr. CONSELLER de Cultura : És molt dolenta la interrupció del doctor Carreres, en dir-me que ja me les regala. Em plau fer-ho constar en defensa dels intel·lectuals que, tot i no ésser d'Esquerra Republicana de Catalunya, nosaltres hem tingut la imparcialitat de cridar-los a col·laborar amb nosaltres. I bé, deixem la interrupció i tornem al camí que havíem emprès. Jo vaig demanar que em donessin la facultat d'organitzar un Institut-Escola, com l'Institut Escola que hi havia a Madrid, i em varen dir que sí. I tant el Consell de Cultura com jo, com tot Catalunya, com els pares que tenen infants que van a aquest Institut-Escola, podem estar contents que haguéssim obtingut aquella concessió, perquè jo

he de dir al doctor Carreres que l'Institut-Escola de la Generalitat de Catalunya és un alt honor de la cultura catalana. I és clar, com que vaig demanar que em deixessin fer un Institut-Escola a semblança o igual que el que hi havia a Madrid, vaig haver-me d'atènyer, i el Consell de Cultura hi va estar també d'acord, al règim que regia a l'Institut-Escola de Madrid, i com que allí el professorat és nomenat com el nomenem aquí, per això nosaltres ens vàrem subjectar a aquesta forma de nomenament de professorat de l'Institut-Escola. Però és evident que nosaltres no podíem anar a fer ni concursos ni oposicions per a escollir el professorat de l'Institut-Escola, perquè l'Institut-Escola ens fou concedit — lamento ara no tenir el Decret aquí, però ho recordo de memòria i ho recordaran les VV. SS. — per via d'assaig, que vol dir que al cap del curs el Conseller de Cultura de la Generalitat té la facultat de poder canviar el personal de l'Institut-Escola. I és natural que essent així, se'l nomeni directament i no per concurs o per oposició. Fóra veritablement exagerat fer anar a un concurs o a una oposició un personal que en acabar el curs podeu dir-li, tot i agraint-li els seus serveis, que heu de canviar-lo per l'oportunitat que ho fes fer així.

(Ocupa la presidència el Vice-president primer, senyor Serra i Hünter.)

Però cal distingir en l'Institut-Escola, doctor Carreres, el personal, el professorat numerari i el professorat auxiliar. Si es fixa en el numerari, que és el que té, diríem, més caràcter de permanència en l'Institut-Escola, veurà com és molt difícil, impossible, fer el nomenament per concurs o per oposició. Com sap la V. S., el Decret facultava la Generalitat de Catalunya per triar d'entre tot el professorat de l'escalafó de l'Estat aquelles persones que li semblin millor, i llavors, una vegada triades, proposar-les a Madrid, i a Madrid accepten o no accepten. Jo he de dir, en honor dels amics comprensius que ens han ajudat a obtenir el que ja hem obtingut en cultura, que mai n'ha estat cap de refusat. Com que és un personal que nosaltres triem de l'escalafó, que evidentment ens dóna una facilitat que no ens donaria ni el concurs ni l'oposició, perquè així podem triar figures visibles com va succeir, posaré un exemple amb el doctor Estalella, home il·lustre en aquestes coses i d'una capacitat tan acreditada. No ens hauria estat tan fàcil obtenir la col·laboració del doctor Estalella si se l'hagués fet anar a un concurs o a una oposició. Aleshores, un cop triat, se'l proposà a l'Estat, i l'Estat el confirmà en el seu nomenament. Ja veu, doncs, com fóra impossible anar a fer un concurs o oposició per a proposar-los simplement, quan encara no sabem si allà ens els acceptarien o no. Si medita un moment la V. S. sobre el caràcter d'aquests nomenaments, veurà com no fóra oportú, com fóra una inoportunitat formidable, subjectar-los a un concurs o a una oposició. I, quant al personal auxiliar, és natural que el prenguem per un any. El triem perquè vagi allà a preparar-se per al dia de demà, més endavant, desempenyar, potser, la direcció d'un altre Institut-Escola. És com una mena de treball de laboratori que fem amb ells, és el planter dels nous Instituts que s'hagin de crear sota la direcció de la Generalitat, i per a això també a aquesta gent que se la crida en aquest sentit, jo no crec que se li hagi de fer fer cap concurs ni cap oposició.

I ara, contestat això que, resumint, és que nosaltres nomenem per concurs o oposició quan el caràcter de la càtedra que s'ha de desempenyar ho exigeix, i quan no, no, perquè creiem que és millor aquesta tria directa, ara jo vull fer una queixa contra les VV. SS. per una cosa que jo mai ho diria de les VV. SS. Les VV. SS. neguen amb un to tan rotund que s'ha triat el professorat amb garantia, que a mi m'escandalitza. Això és negar en absolut tota autoritat, no solament a mi sol, no solament al Govern de Catalunya, sinó a aquest conjunt que representa el Consell de Cultura. Jo quan sento paraules així, amic Valls i Taberner, de vegades, dubto de l'eficàcia que jo creia que tenia la idea, de la qual també n'estic orgullós, d'haver creat un Consell de Cultura en el qual hi volia representacions de tots els partits perquè fos un resultant del pensament de Catalunya. I quan veig que les VV. SS. poden gosar dir amb aquest to, que no té garantia el que fa un Conseller de Cultura assessorat per homes, entre els quals hi han elements del partit de la V. S., dubto, torno a dir, de l'eficàcia que pugui tenir el haver fet jo aquest Consell de Cultura. Jo no hi parlaria en aquest to, perquè és dubtar, no solament del Conseller, sinó dels homes del seu Consell que no són capaços de fallar com jo mateix en aquestes coses com es creu la V. S.

(Torna a ocupar la presidència el Vicepresident Segon, senyor Martínez i Domingo.)

I ara uns mots per a tranquil·litzar només l'esperit, sempre inquiet, del meu estimat amic Fronjosà. Estigui tranquil el senyor Fronjosà. Entre el senyor Serra i Hünter, President del Consell de Cultura, i el Conseller de Cultura de la Generalitat, no n'hi ha cap de diferència, ni n'hi ha hagut cap, i estic segur que no n'hi haurà mai. De les paraules que ell ha dit, no se'n segueix en absolut ni una petita oposició entre el que ell ha dit i el que jo vaig dir l'altre dia. Jo m'atinc a la idea que quan escolliré jo els homes que han de formar part del Consell de Cultura de la Generalitat, refermat ja per aquesta Llei que estem discutint, crec que quedarà satisfet el senyor Fronjosà, perquè veurà els elements que jo escolliré per a representar tota aquesta part: viva del poble de Catalunya, que representa els obrers que treballen, i que són l'element més vital de tots els pobles i en tots sentits.

I en quan a les beques, també ja vaig dir l'altre dia tot el que havíem fet; però vull afegir avui, ja que a això també s'ha referit, que el Govern de la Generalitat de Catalunya té el seu pla format de beques, ja en part començat a executar en les institucions de les quals jo parlava l'altre dia i de les quals no vull tornar-ne a parlar per a no cansar a la Cambra. Però no és sols això, sinó que jo he volgut atreure l'atenció, no solament dels organismes públics, sinó dels particulars, perquè aportin una ajuda i si pot ésser una col·laboració econòmica per a enriquir més el fons de la Generalitat que s'ha de dedicar a la creació d'aquestes beques a les quals es referia l'amic Fronjosà. Jo li he de dir que mentre el Consell de Cultura sigui com és ara i estigui constituït pels homes pels quals està constituït ara, i mentre En Gassol sigui Conseller de Cul-

tura de la Generalitat de Catalunya, pot l'amic Fronjosà estar completament convençut de què un dels esforços més grossos que portarem a tota l'obra de cultura, és aquesta tendència que ell defensava. D'aquí que apart de totes les institucions que ja hem creat, darrerament es va crear — recrear, perquè havia existit ja, i sigui dit això en honor dels que la varen crear —, aquella Comissió d'Educació General, que no és feta amb altra finalitat que portar el benifet de totes les institucions que ja existeixen dintre de Barcelona, per tot Catalunya. Comissió que començarà a funcionar un d'aquests dies, perquè és de recent creació. Veurà l'amic Fronjosà que totes les institucions que depenen de la Generalitat circularan per tot Catalunya, i no s'esperarà que el poble s'atanci a elles, sinó que elles aniran a atancar-se al poble. I perquè vegi la tendència que arriba a ésser gairebé exagerada en aquest sentit, d'atañament a aquests elements tant vitals de tots els pobles, li diré també un fet; no és institució que sigui de la Generalitat, però en la qual la Generalitat indirectament hi té una intervenció, una institució que fins avui havia estat purament patrimoni d'una classe, salvant naturalment la gent dels últims pisos — em refereixo al Liceu —, que pel preu que tenien les localitats estaven també a l'abast de la gent obrera. Però jo, àdhuc aquesta institució — ho saben els que formen part d'aquest Comitè —, la vull fer arribar al poble, i enguany, si les circumstàncies milloren, reobrint-se, com es reobrirà ben aviat el Liceu, farem que no solament no quedi aquí, sinó que ja tenim el pla amb les companyies del Liceu de fer-les circular per Catalunya, per les diverses ciutats de Catalunya; ultra les representacions populars que volem organitzar. I això veig que fa somriure una mica el Doctor Carreres, però que té un fons...

El Sr. CARRERES I ARTAU: És que faran «bolos»! (*Rialles.*)

El Sr. CONSELLER de Cultura: ... té un fons, Doctor Carreres, que a mi no em fa riure gens...

El Sr. CARRERES I ARTAU: A mi tampoc.

El Sr. CONSELLER de Cultura: ... perquè revela la tendència que nosaltres donem a tota l'obra de Cultura, i que mai mentre governaren les VV. SS. hi havíeu donat. (*Molt bé!, en la Majoria.*)

El Sr. VALLS I TABERNER: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Valls i Taberner.

El Sr. VALLS I TABERNER: Senyors Diputats: Em crec obligat a dir unes paraules de rectificació, sobretot després de les que han dit el senyor Fronjosà i el senyor Gassol, i al mateix temps aprofitar aquesta ocasió per a donar les gràcies al senyor Serra i Hünter, breument, en el punt concret d'allò que ell ha indicat respecte la possibilitat que dintre de la funció atribuïda al Consell de Cultura respecte a regulació per al nomenament de Professorat, pot considerar-s'hi inquirida en principi aquella proposta de Tribunals, com a funció del Consell, que jo proposava. Si no ho he entès malament, i sinó, rectifico.

El Sr. SERRA I HÜNTER: Ja he demanat la paraula.

El Sr. VALLS I TABERNER: Era únicament perquè no semblés una desatenció que no recollís les manifestacions del senyor Serra i Hünter.

M'he quedat veritablement estranyat que el senyor Fronjosà s'hagi referit a mi en parlar en el seu discurs, de si el senyor Serra i Hünter divergia respecte del senyor Gassol en quant al nomenament possible de representants obrers al Consell de Cultura. Jo no m'hi he referit per res en el meu discurs; ni en pro ni en contra he fet allusió a aquesta qüestió, ni directament ni indirecta.

El Sr. FRONJOSÀ: Tangencialment.

El Sr. VALLS I TABERNER: Jo no hi trobo explicació, només que potser el senyor Fronjosà pensava que potser m'hi referiria, i si el discurs que havia de pronunciar, de rectificació, el portava ja preparat sobre la base d'aquesta suposició, aleshores...

El Sr. FRONJOSÀ: No sóc tan previsor! (*Rialles.*)

El Sr. VALLS I TABERNER: Doncs no ho comprenc d'altra manera.

El senyor Conseller de Cultura m'ha situat també en un cas una mica difícil, perquè hi ha hagut tal involucració d'allò que és objecte del debat de totalitat respecte al dictamen de la Comissió de Cultura, i el que fou objecte d'una pregunta del senyor Carreres i Artau, feta dies enrera al senyor Conseller, al mateix temps que en formulava jo també una sobre una altra qüestió, que, realment, és un problema ara el discriminar, separar, allò que és objecte del moment present en les deliberacions de la Cambra, i el que correspon al moment de precís i preguntes. De totes maneres ens trobem ara amb què aquestes dues qüestions, per la intervenció del senyor Gassol, estan involucrades.

El Sr. FONTBERNAT: La V. S. les ha involucrat, potser no se'n recorda. Jo volia fer-li justament una interrupció, però me l'he callada.

El Sr. VALLS I TABERNER: Sí; però una cosa és en una qüestió que té afinitat fer una allusió a una altra cosa.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Vaja una afinitat; és el mateix tema que el senyor Carreres presentà sota la forma d'un prec, i la V. S. sota la forma d'un debat de totalitat, i jo he contestat a ambdós.

El Sr. VALLS I TABERNER: Sí, però el senyor Gassol comprendrà que...

El Sr. CARRERES I ARTAU: Aquesta no és manera de contestar. Demano la paraula. (*Rialles.*)

El Sr. VALLS I TABERNER: Oh!, és que el senyor Carreres es troba ara alludit!

Si la V. S. en un debat de totalitat del Projecte — jo no crec haver dit en el meu discurs res extemporani, perquè era tot relacionat amb la matèria que està essent objecte de debat —, en referir-se a aquesta qüestió s'aprofita per a contestar una pregunta, que serà sobre matèria connexa, però que és objecte d'un altre punt de l'Ordre del Dia en les discussions de la Cambra, involucra, produint evidentment un confusióisme...

El Sr. CONSELLER de Cultura: Què confusióisme! És el mateix tema que va tractar el doctor Carreres!

El Sr. VALLS I TABERNER: Bé, d'acord, senyor Gassol. Aleshores únicament em limitaré a dir-li que així com per a contestar al senyor Carreteres ha aprofitat aquest debat de totalitat, per a contestar la pregunta que jo vaig fer, li agrairé ho faci en aquell punt de l'Ordre del Dia i no ho involucri amb cap altra qüestió. (*Rumors.*)

El Sr. FONTBERNAT: Molt bonic!

El Sr. VALLS I TABERNER: No; és pel futur, ja que no he d'insistir ara en el passat.

De totes maneres, com dic, jo exposava solament aquesta dificultat de separar les dues qüestions; però ara, sense barrejar-les massa, forçosament m'he de referir una mica als diversos punts que ha tocat el senyor Gassol en la seva intervenció.

Ha parlat de l'Institut-Escola. Ha fet un elogi de l'Institut-Escola, i un elogi de l'Institut-Escola de Madrid, que va servir de model, de patró, d'exemple, del qual ve a ésser una còpia l'Institut Escola de Barcelona.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Còpia, no; del règim.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Còpia literal.

El Sr. VALLS I TABERNER: Tan literal, que àdhuc la qüestió del nomenament de Professorat diu que no es pot fer d'altra manera.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Evidentment, perquè és del mateix règim. És l'esperit que fa la diferència de les coses; no perquè el règim sigui el mateix, ha d'ésser una còpia.

El Sr. FONTBERNAT: Còpia és una cosa només, i l'altre ja no és una cosa.

El Sr. TRIES DE BES: Ara ho entenc menys! (*Rialles. Es produeixen diverses interrupcions que no arriben clares als taquígrafs.*)

El Sr. FONTBERNAT: Sí, és molt clar. Còpia d'una cosa vol dir que hi ha un original i l'altre no ho és; i l'Institut-Escola de Madrid és un Institut-Escola i el d'aquí també; per tant, no és còpia, és molt clar. (*Rialles. El senyor President demana ordre.*)

El Sr. VALLS I TABERNER: Potser sí; però com que ara no vull entrar en un altre debat diferent sobre el que és una còpia i què és un original, no insistiré en el diàleg amb el senyor Fontbernàt.

El Sr. TRIES DE BES: Vol dir que d'aquí a uns quants anys Madrid serà una còpia d'aquí. (*Rialles.*)

El Sr. PRESIDENT: Segueixi el senyor Valls i Taberner.

El Sr. VALLS I TABERNER: Doncs de les paraules del senyor Gassol jo en deduïa la conseqüència que el d'aquí era una còpia tan literal que no es podia alterar, i s'havia de fer exactament igual fins i tot el nomenament del Professorat.

Jo no entro ara a discutir l'Institut-Escola, ni el d'aquí ni el de Madrid; dissenteixo de l'apreciació del senyor Gassol respecte dels resultats que hagi pogut tenir l'Institut de Madrid, apreciables en certs aspectes, però no tant com la V. S. ens volia presentar.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Es millor la pedagogia dels Escolapis?

El Sr. VALLS I TABERNER: Home! en el meu concepte, sí; sinó, fóra insincer.

Diverses VEUS de la Majoria: Ara, ara! (*Debut a què molts senyors Diputats prenen la paraula alhora, es produeix un moment de confusió. El senyor President toca la campaneta.*)

El Sr. VALLS I TABERNER: Segurament molts de vosaltres haureu après allà el que sabeu!

El Sr. CONSELLER de Cultura: Vol dir que els Escolapis fan concursos?

El Sr. VALLS I TABERNER: Ja en parlarem, senyor Gassol.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Com que diu que n'és més partidari!

El Sr. VALLS I TABERNER: No involucrem encara més les coses.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Ah! respongui, respongui! (*Rumors.*)

El Sr. VALLS I TABERNER: Perquè sinó, senyor Gassol, no hi haurà manera de seguir el debat.

El Sr. PRESIDENT: Jo prego als senyors Diputats que no interrompin, perquè d'altra manera el senyor Valls no podrà seguir el seu discurs.

El Sr. ARMENDARES: Es mestre en interrupcions el senyor Valls i Taberner!

El Sr. VALLS I TABERNER: Que consti que jo no protesto de les interrupcions. El que no puc fer és recollir-les totes, perquè perdriem la línia de la discussió.

El Sr. ARMENDARES: Les selecciona. (*Rialles.*)

El Sr. VALLS I TABERNER: El senyor Gassol ha parlat de l'Institut-Escola i ha volgut justificar el sistema del nomenament del professorat i del Director de l'Institut; i ha fet l'elogi de la persona que ocupa el càrrec de Director. Ja que l'ha nomenat personalment, he de dir-li que a mi em mereix tots els respectes, totes les consideracions i tota l'admiració per la vàlua de la seva tasca, com a professor. Jo em considero obligat de fer aquestes manifestacions, perquè ja que el seu nom ha sonat no podria deixar d'associar-me a l'expressió de la nostra simpatia, consideració i estimació per la vàlua del senyor Estalella.

Ja hem parlat de què el nomenament directe no és rebutjable en absolut, perquè considerem que com a procediment excepcional, com a procediment extraordinari, és acceptable, i, per tant, en el cas de la direcció d'un Institut-Escola que es creï, si existia la possibilitat de fer un nomenament així, no hi ha motius per a censurar-ho. El que censurem nosaltres, és que àdhuc en aquest cas de l'Institut-Escola no hi hagi un sistema, un procediment reglamentari, unes normes prefixades, i que tot quedi a la bona voluntat individual del senyor Conseller de Cultura, que per cert parla també en primera persona, quan...

El Sr. CONSELLER de Cultura: No me n'oblido mai de parlar del Consell de Cultura, del qual estic molt agraït.

El Sr. TRIES DE BES: Hi ha d'haver garanties legals! (*Rumors.*)

El Sr. CONSELLER de Cultura: No parlo mai en primera persona, precisament.

El Sr. TRIES DE BES: Poden canviar els homes; hi ha d'haver garanties legals!

El Sr. VALLS I TABERNER: Ha parlat el senyor Gassol del Consell de Cultura i dels homes

que el componen, i jo he parlat i parlo amb tot el concepte i consideració que mereixen aquests senyors, i no recordo haver dit res...

El Sr. CONSELLER de Cultura: Es el vostre company.

El Sr. VALLS I TABERNER: Jo no parlo en cap sentit de desconsideració respecte dels membres del Consell de Cultura, ni desconec llur capacitat científica i intel·lectual. Però per bona voluntat que tingui, per excellent que fos, siguin els seus membres d'una significació o d'una altra, un Consell de Cultura, com tot organisme, necessita unes garanties, unes normes, un procediment, un mètode de funcionament, un mètode d'actuació.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Ja hi és.

El Sr. VALLS I TABERNER: No són suficients aquestes garanties, i això és el que nosaltres demanem, i això és el que nosaltres propugnem.

(Torna a ocupar la presidència el senyor Casanovas.)

Creiem que aquestes garanties han d'ésser més àmplies i més extenses i que en moltes coses, especialment en la qüestió de nomenament de professors, hi ha d'haver una regulació més estricta com és en tots els països. Això és el que demanem, i no hi ha per què venir a confondre la crítica d'una organització del Consell de Cultura, organisme no ben perfecte encara, amb les consideracions personals que no estan en el nostre ànim respecte a cap dels membres de l'actual Consell de Cultura.

Ara bé; nosaltres precisament tenim una concepció del Consell de Cultura, en el sentit de què aquest Consell no és com una Comissió municipal de Cultura, ni com un Consell de Cultura d'una Diputació que tingui caràcter administratiu, sinó que creiem que actualment — almenys ho crec jo — l'organització del Govern autònom, l'organització general dels organismes de la Generalitat, representa una cosa distinta d'una organització municipal o una organització administrativa provincial. I, per tant, aprofitem aquesta ocasió també per remarcar una cosa; i és que quan avui el Govern de Catalunya està integrat per un Parlament, per un President i per un Consell Executiu, i té un destriament de funcions i poders i organismes, jo aprofito aquest moment àdhuc per a dir com crec convenient, sense que això representi que hagi d'anar en el text d'una Llei, però crec que ho hauria de tenir present el Conseller de Cultura actual i els que el succeïxin en el càrrec, que ha d'haver-hi una separació en l'actuació, en el funcionament dels diversos organismes, dels que tinguin caràcter legislatiu i deliberant, dels que són organismes assessors del Govern; i, per tant, està molt bé que s'arribi — excepte aquells càrrecs com la Vicepresidència del Consell mateix que ha de tenir un nexa amb l'organisme central —, que s'arribi a una separació entre els elements tècnics, siguin de la classe que siguin, que hagin de compondre un Consell de Cultura o altre organisme assessor, i la funció parlamentària, en el sentit de què les persones investides de representació parlamentària no poden barrejar-se amb els organismes governamentals tècnics, assessors de la Generalitat.

Però el senyor Conseller de Cultura parla, en referir-se a l'Institut-Escola i nomenament de professors actual, de què són professors eventuals en certa manera. Jo no sé si ho ha dit així.

El Sr. CONSELLER de Cultura: No; no ho he dit.

El Sr. VALLS I TABERNER: Bé; però aquest personal, és eventual, temporer.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Eventual. Ho diu el Consell de Cultura.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Jo no dic el que diu el Consell de Cultura; jo dic el que dic jo.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Ja li llegiré un document, inclús!

El Sr. VALLS I TABERNER: No està en el seu ànim el cercar la paraula precisa, sinó l'expressar la condició del professorat, que no és de nomenament definitiu, sinó un professorat temporer, accidental, eventual. No sé quina paraula o quin qualificatiu ha emprat la V. S., però el concepte és aquest. I diu: «Com volem que un professorat d'aquestes condicions que no sap si demà podrà continuar les seves funcions com tals professors d'aquest Institut i que possiblement serà destinat després a dirigir altres Instituts-Escola de Catalunya, hagi d'estar sotmès pel seu ingrés a un concurs o oposició o altre d'aquests procediments que vosaltres propugneu». Entenc que sí, senyor Gassol; si aquest professorat ha de tenir després una missió cultural, si no dintre de l'Institut-Escola, en altres organismes dependents de la Generalitat; és que, en realitat, s'està formant un grup de professors aspirants, en certa manera. Com en tots els organismes de l'Estat, hi han certes categories de funcionaris que no tenen encara un nomenament definitiu, que no tenen encara definitivament la plaça que els correspondrà, però que estan en una situació ja de preparació de la seva missió futura, també haurien d'ésser-hi en els organismes docents i entrar-hi no per la tria ni l'arbitri individual d'un Conseller de Cultura, ni d'un Consell de Cultura — i no faig cap retret personal a la V. S. —, sinó en virtut d'unes normes, en virtut d'uns procediments establerts, en virtut d'uns exercicis en els quals es demostrï la major competència dels que estiguin en condicions de presentar-se. I això s'hauria pogut fer igual, i crec que amb avantatge, per satisfacció de tots, amb aquella llista de professors. I el dia que parlem d'això — ara no vull entrar en el tema, perquè de fer-ho continuariem involucrant els dos debats — ens haurem de referir també, forçosament, a l'Escola del Treball...

El Sr. CONSELLER de Cultura: Amb molt de gust.

El Sr. VALLS I TABERNER: ...perquè a l'Escola del Treball hi han casos que podrem examinar també.

Jo esmento aquesta Escola sols per a salvar l'omissió que en aquella llista d'Escoles que la V. S. havia citat.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Són tots provisionals, senyor Valls i Taberner.

El Sr. VALLS I TABERNER: Però a base de provisionalitat, alguns duren anys i anys. ¿Es que no podria haver-hi altres persones que aspiressin a aquestes places? ¿Es que sols poden aspirar a aquestes places els que han arribat a elles per un arbitri personal del senyor Conseller de Cultura? És això, però en parlarem un altre dia perquè no és el meu desig involucrar el debat amb aquesta qüestió.

Per acabar, he de dir que m'estranya també que el senyor Gassol, d'una exposició de criteri, n'hagi

tret aquí la idea de què veníem amb una actitud violent o que estàvem disposats a posar-nos en pugna amb ell. No; el to de la meua discussió, més aviat si d'alguna cosa pot haver pecat...

El Sr. GALÉS: El culpable ha estat el senyor Carreres. (*Rialles.*)

El Sr. VALLS I TABERNER: No; el senyor Carreres i Artau està molt pacíficament segut al meu costat i participa de totes les meves idees.

El Sr. CARRERES I ARTAU: En absolut.

El Sr. FONTBERNAT: El senyor Carreres i Artau és aficionat a fer pessebres. (*Rialles.*)

El Sr. VALLS I TABERNER: No comprenc aquesta animositat contra el senyor Carreres i Artau.

Jo el que desitjo, és que el senyor Conseller de Cultura no estimi les meves paraules com una censura ni interpreti una simple divergència de criteri com una animositat personal. Em sembla que està equivocat.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Millor que sigui així.

El Sr. VALLS I TABERNER: Si en un debat de totalitat respecte d'un Consell de Cultura en el dictamen del qual hi ha hagut una unanimitat de criteri entre tots els membres de la Comissió, exceptuant el punt referent el nombre de Consellers i que ha estat motivada per les raons que ja he exposat, en mantenir aquesta divergència de criteri, si el senyor Gassol interpreta que això representa una actitud violent, no sé què és el que podrà opinar en altres ocasions.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Cultura.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Unes paraules breus, perquè no quedi en peu una insinuació que s'ha fet, jo crec sense mala intenció, però que vull aclarir bé perquè per ningú pugui ésser mal entesa, en parlar del caràcter del personal de l'Institut-Escola.

Jo no desitjaria que en l'ànim de ningú pogués semblar que el susdit personal estigui en condicions d'inferioritat o que els poguem canviar com es pot canviar el servei d'una Institució, no.

El Sr. VALLS I TABERNER: S'ha dit que probablement serien destinats a altres Instituts.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Jo vull fixar-me en la idea — ja sabeu que sóc molt aficionat als símbols — de quan parlava del planter. Ells no estan allà en el sentit que se semblava insinuar, vull creure sense mala intenció.

El Sr. VALLS I TABERNER: Però és un planter d'estufa, d'invernacle.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Volem que allí es formin per tal de què després puguin millorar. Del professorat que hi ha hagut a l'Institut-Escola molts ja han millorat i espero que, donats els bells resultats de les seves tasques, tots seguiran el mateix camí. Aquest és el caràcter amb què desitgem que actuïn.

El Sr. VALLS I TABERNER: Això confirma el nostre propòsit de què s'havien de nomenar per concurs.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Les VV. SS. tenen aquest criteri, però nosaltres tenim el que hem defensat.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Serra i Hünter.

El Sr. SERRA I HÜNTER: Per aclarir una allusió del senyor Fronjosà.

No solament en la intervenció del senyor Fronjosà, que en això ha estat menys pròdiga, sinó en les dels diversos representants i especialment els de Lliga Catalana, han estat molt abundoses les allusions a actuacions meves, que no sóc pas jo qui les ha de defensar perquè ja ho ha fet sobrerament qui havia de fer-ho, el senyor Gassol, en la seva qualitat de Conseller.

El senyor Fronjosà volia veure una discrepància que no existeix...

El Sr. FRONJOSÀ: Potser és degut a la meua deficiència en la manera de parlar. No volia significar cap discrepància.

El Sr. SERRA I HÜNTER: Però el fet és que jo dic no solament en la constitució actual del Consell de Cultura, sinó la que ens interessa i que esperem que vindrà en aprovar-se el dictamen i ésser convertit en Llei, no hi estan els 20 ó els 25 Consellers representants d'una classe determinada. En aquest cas jo no hi estaria, perquè jo no represento aquesta classe.

El Sr. FRONJOSÀ: D'acord, d'acord.

El Sr. SERRA I HÜNTER: Ni tan sols com uns intellectuals que tenen un predomini sobre la cultura que els ha donat la seva situació, però que no és realment el que ells desitgen.

S'ha fet allusió a unes paraules que es diu que poden haver produït una influència damunt meu, però això no és a disgust del que us parla, sinó que ho considera natural, sigui quin sigui el company que parli. En aquest cas, he de dir al senyor Fronjosà que en l'orientació general del sentit de la cultura joestic molt més aprop de la ideologia de la Unió Socialista que no pas de la de la Lliga Catalana.

El Sr. TRIES DE BES: No, senyor Serra i Hünter. D'això en parlarem. (*Rumors.*)

El Sr. SERRA I HÜNTER: El que ho sap millor, és l'interessat.

En segon lloc, jo no voldria pas creure que la posició del senyor Fronjosà i de la Unió Socialista sigui la definitiva, perquè jo vaig més enllà.

El Sr. FRONJOSÀ: Es reformisme pur el que jo defenso aquí.

El Sr. SERRA I HÜNTER: Jo vaig precisament al sentit de dir que no ha d'existir una cultura de classe.

El Sr. TRIES DE BES: Ni ha existit mai! (*Rumors.*)

El Sr. SERRA I HÜNTER: Sí, senyor; ha existit.

El Sr. TRIES DE BES: La política de classe mai ha existit a la Universitat de Barcelona i honestament no pot dir això la V. S! (*Rumors.*)

El Sr. SERRA I HÜNTER: Aquesta paraula no pot pronunciar-la la V. S. (*S'accentuen els rumors.*)

El Sr. PRESIDENT: Ordre, senyors Diputats!

El Sr. SERRA I HÜNTER: Jo crec que fins que hagi desaparegut tot el que pugui representar un privilegi en ordre de la cultura, tota reforma, en el sentit que sigui, fallarà per no respondre a allò que realment respon la cultura, o sigui a fer

una cosa que essencialment no pertany a cap classe determinada, sinó a totes.

El Sr. PRESIDENT: Acabada la totalitat, comença la discussió de l'articulat. Article primer. No hi ha cap esmena ni vot particular. Té la paraula el senyor Carreres i Artau.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Aprofitaré l'ocasió, senyors Diputats, per a contestar les al·lusions del senyor Gassol i a la vegada defensar el vot particular.

El Sr. PRESIDENT: No hi ha cap vot particular, senyor Carreres i Artau. La V. S. té la paraula sobre la totalitat de l'article primer.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Estem en un convencionalisme i jo crec que els termes de cortesia que la Cambra ha dispensat a tots els senyors Diputats, no els negarà al modest que ara parla.

El Sr. PRESIDENT: Naturalment, i la presidència l'empararà.

El Sr. CARRERES I ARTAU: S'ha donat el cas anormal següent: Vaig formular l'altre dia un prec emprant un símil que no va agradar gaire al senyor Gassol.

El símil era quan jo deia que jugavem com el gat i la rata, en el sentit que no tinc mai la fortuna, quan anuncio un prec de Cultura al senyor Gassol, de què ens poguem veure cara a cara.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Això és inexacte.

El Sr. CARRERES I ARTAU: ... en el sentit de poder establir un diàleg; que no és el mateix contestar una cosa d'una manera rescalfada, podríem dir, que contestar en viu; i no és que faci censures al senyor Gassol, que sé que és un home que té grans ocupacions.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Això és inexacte, repeteixo!

El Sr. CARRERES I ARTAU: El cas és que el senyor Gassol, sense que jo vulgui jutjar el procediment parlamentari, avui em contesta a aquella pregunta involucrant-la, com ha dit molt bé l'amic senyor Valls i Taberner, en aquest debat de totalitat sobre la convalidació del Consell de Cultura. El senyor Gassol ha volgut contestar les indicacions que jo vaig fer sobre els nomenaments directes que fa la Generalitat, i em vaig referir concretament a les dues institucions de nova creació; Institut-Escola i Escola Normal de la Generalitat. Aquests nomenaments directes els ha volgut cohonestar avui el senyor Gassol fent retret, com una de les coses que més l'enorgulleixen — diu ell —, de la creació de l'Institut-Escola.

El Sr. CONSELLER de Cultura: I de la Normal.

El Sr. CARRERES I ARTAU: I de la Normal. Com que jo no tinc ganes d'involucrar en aquest debat coses que no ha arribat el moment d'haver-les de tractar, accepto la invitació que aquí s'ha fet de promoure dintre del més breu termini que el senyor Gassol vulgui, una interpellació sobre política cultura de la Generalitat, i aleshores...

El Sr. CONSELLER de Cultura: Demà, si vol.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Demà?

El Sr. CONSELLER de Cultura: Si vol, demà.

El Sr. PRESIDENT: Senyors Diputats: Han de comptar amb l'assentiment de la Presidència... (*Rialles*.) I la Presidència potser no podria acceptar aquesta interpellació.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Ha tret del compromís al senyor Gassol! (*Rialles i rumors de protesta en la Majoria*.)

El Sr. PRESIDENT: En tot cas, es posarien d'acord els senyors interpellants i la Mesa.

El Sr. CONSELLER de Cultura: (*Al senyor Carreres i Artau*.) Sí que es creu temible! (*Rialles*.)

El Sr. CARRERES I ARTAU: No; no gaire.

El Sr. PRESIDENT: Segueixi el senyor Carreres i Artau. I farà bé de no involucrar conceptes, perquè així hi guanyarem en la claretat dels assumptes.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Dic jo que el dia que s'explani aquest debat sobre la política cultural de la Generalitat, no ha d'ésser un debat d'impugnació en el sentit vulgar de la paraula, un debat polític, que podríem dir. No; no: la cultura ha d'estar per damunt de tots els Partits i de totes les Majories i Minories de la Cambra. Un debat sobre la política cultural de la Generalitat ha d'ésser quelcom així com una espècie d'introducció a la discussió de les partides del Pressupost referents a Cultura. Ja l'any passat, quan es va tractar del Pressupost de Cultura, va quedar empenyorat, per dir-ho així, aquest debat. Totes les respostes que la Majoria, que el Govern feia a les observacions d'aquesta Minoria, amb aquelles pretes que tots coneixeu, en les partides sobre Cultura, totes es condensaven en aquesta reflexió: «Això, el dia que es tracti a fons de la reorganització dels serveis de la Generalitat, referents a Cultura o que es faci la crítica de les institucions culturals creades o mantingudes per la Generalitat; aleshores això estarà a tot». Realment, s'ha de fer aquest debat sobre Cultura molt abans que es presenti aquí el Pressupost per al curs vinent. Però jo no vull deixar passar, senyors, una advertència, a títol de lloança, que ha fet el senyor Gassol d'aquest mètode de provisió directe del Professor eventual. Aquest tecnicisme està creat pel Consell de Cultura, senyor Gassol: «personal eventual», «Professor eventual», aquest és el tecnicisme creat pel Consell de Cultura.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Però en el sentit que jo he explicat.

El Sr. CARRERES I ARTAU: En el sentit que ara veurà pel document que li llegiré. Perquè aquí, senyors, hi ha una cosa que va començar amb molta alegria i ha acabat amb veritable tragèdia per la nostra joventut, i és qüestió, senyors Diputats, de què tots en parlem una mica emocionadament i seriosament. El resultat d'aquests nomenaments directes que tant ha engriscat a la joventut fàcil — fàcil en el sentit de què tothom aspira i aspira a arribar aviat —, va ésser allò de no haver-hi oposicions, de no haver-hi concurs pel dir providencial d'un o dos o tres senyors — potser no passa de tres senyors —, que a tal se'l destinés a tal lloc, que a tal altre a tal altre lloc i a tal a tal altre lloc. Ah!; molt bé, aquesta primera part, senyors Diputats. Però, què ha pas-

sat després? Que mentre aquesta joventut s'ha anat refiant d'aquesta manera fàcil d'encauar-se en aquestes circumstàncies...

El Sr. CONSELLER de Cultura: Sigui més discret; encauar-se, no.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Encauar-se, sí. Quan no hi ha lliure concurrència és lícit usar aquest tema «encauar-se», i la V. S. no m'ha de venir a corregir en aquest sentit.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Perdoni, perdoni. No he volgut donar-li cap lliçó.

El Sr. CARRERES I ARTAU: I deia que, després d'un parell d'anys d'aquest exercici, aquesta joventut s'ha donat compte d'una cosa una mica seriosa, i és que els altres, que no havien tingut aquesta facilitat, han anat a Madrid a fer oposicions i han ocupats un lloc de Professor de l'Estat, i la joventut ha vist que mentre ells avui no tenen cap situació ni econòmica, ni acadèmica, ni professional, els altres, més cautes que ells, es troben avui ocupant plaça amb unes garanties que l'estat dona i que la Generalitat no s'ha preocupat mai de donar a aquesta joventut.

El meu prec el vaig anunciar espontàniament, i el vaig anunciar espontàniament perquè jo tinc un cert sentiment romàntic; no vull negar-ho, que sempre em sento defensor de la gent desvalguda, d'aquella gent que amb el pretext de dir «anem a buscar aquest que és l'apte», no s'ha procurat de saber si al costat n'hi havia un de més apte. Jo, que en aquest cas sempre en preocupo de defensar aquesta classe de gent — i us podria citar el cas d'alguna injustícia irritant (no vull anar per aquest camí), d'haver-hi hagut un nomenament extès i retirar-lo per certes coses i per certes explicacions, que no vull donar i no és hora de donar; deixem-ho estar — doncs jo dic que tota aquesta joventut, al cap de dos anys, s'ha sentit profundament decebuda i m'ha vingut a trobar i m'ha dit: «Sé que vostè té anunciat un prec i hem de coincidir en què la nostra situació és intolerable i és insostenible». Perquè ara aquests xicotets es troben sense cap situació ni de Professor ni econòmica, perquè és precis saber com es fan aquests nomenaments. Els nomenaments es fan de la manera següent. Diuen: «Tinc l'honor — és una comunicació del Consell de Cultura a un d'aquests joves —...

El Sr. TRIES DE BES: Un d'aquests joves desgraciats.

El Sr. CARRERES I ARTAU: D'aquests Professors eventuais: «Tinc l'honor de comunicar-vos que el Consell de la Generalitat de Catalunya, en la seva reunió del dia *tants*, va acordar nomenar-vos, amb caràcter d'eventual, Professor complementari de la secció *tal* de l'Institut-Escola de la dita Generalitat, amb les obligacions anexas a l'esmentat càrrec i retribució que correspongui mensualment als encàrrecs que li faci la Direcció de l'Institut-Escola de referència, i dintre l'escala de sous, per promig d'hores diàries de treball, segons acords del propi Consell». Perquè és de saber que allà es paga a tant per hora. Ja és un criteri així una mica mecànic. I ara ve la part trista i dolorosa de la que es queixen aquests xicotets. És clar que tot això, direu, és una nova pedagogia; però els xicotets, al cap de dos anys, ja

saben el que vol dir *nova pedagogia*. I la *nova pedagogia* és el següent: que ve el Director i diu a un: «Vostè farà tres hores», i aquell xicot cobrarà així 6,000 ptes., 7,000 ptes. El Professor se'n causa d'aquest xicot i li diu: «Ara vostè faci només tres hores»; i aquell xicot, que havia fet el seu pressupost anual a base de 6,000 ptes., aleshores a mig curs queda reduït a dues hores; o «vostè fa una hora» o «vostè no fa cap hora i vostè se'n va de la mateixa manera que ha entrat». Jo prego a la Cambra, si té un sentimentalisme romàntic d'imitació — perquè això no és més que una imitació d'una institució que fonamentalment ha fracassat, encara que sigui de Madrid, i que ara l'acceptem nosaltres...

El Sr. CONSELLER de Cultura: No ho sabia...

El Sr. CARRERES I ARTAU: Si senyor, s'ha de tenir el valor de dir-ho.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Jo no ho sabia...

El Sr. CARRERES I ARTAU: S'ha acabat la raça dels Giner de los Rios; és una altra raça la que hi ha. S'ha acabat l'home apostòlic, l'home autènticament pedagògic s'ha acabat; avui no hi ha pedagog, els que intervenen en aquesta desgraciada cultura catalana són una gent que ho abarca tot, que ho enxufa tot, que es troba per tot arreu i que ho reorganitza tot.

El Sr. CONSELLER de Cultura: ¿Em permet una interrupció, doctor Carreres? A mi em mereix tan bon concepte el doctor Estalella com aquesta raça que vostè diu que ha desaparegut.

El Sr. CARRERES I ARTAU: No he fet cap censura al doctor Estalella.

El Sr. CONSELLER de Cultura: El doctor Estalella és el Director de l'Institut-Escola. No n'hem de fer res d'aquesta raça que vostè parlava.

El Sr. CARRERES I ARTAU: No he fet cap al·lusió al doctor Estalella. ¿I vol què li digui una cosa, senyor Gassol? Això que estem dient, com que sóc un home lleial, ho vaig dir al senyor Estalella, li vaig dir que faria aquest prec, li vaig dir aquí davant fa pocs dies; tinc en gran concepte el doctor Estalella. Es pot tenir un gran concepte de les persones i creure que aquestes persones viuen en un lirisme pedagògic pernicios i fins intolerable, però...

El Sr. CONSELLER de Cultura: Ja ho veieu si pensa com vos, doctor Vall.

El Sr. VALLS I TABERNER: Deixeu-lo acabar, hi ha un però.

(Diversos senyors Diputats interrompen.)

El Sr. PRESIDENT: L'espectacle no és el més indicat; jo prego als senyors Diputats que no insisteixin en les seves interrupcions col·lectives.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Jo sé molt bé qui és el doctor Estalella; ha estat un professor meritíssim de Girona, professor del meu germà, el qual no té per ell més que paraules d'elogi; i crec que tothom té paraules d'elogi pel doctor Estalella com a professor, però si m'obligueu a dir els mètodes pedagògics emprats en l'Institut-Escola, com que jo els conec — i no em volgueu fer anticipar els esdeveniments per al dia que explani una interpellació sobre la política de cultura —, però si m'obligueu a dir que aquests mètodes pedagògics que ja han estat recitificats dues vegades, perquè, per exemple, varen

començar per la guerra al llibre de text i han acabat adoptant el llibre de text...

El Sr. BLASI: La V. S. es refereix a l'antic Institut de segona ensenyança.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Aquests pobres joves se senten avui defraudats i que el que havien començat amb una gran alegria ha acabat amb una gran tristesa, perquè avui es troben sense cap situació i es troben que el dia que potser per un punt de vista personal del professor cregui que es pot prescindir dels seus serveis, prescindirà dels seus serveis. Jo no sé veure quin sistema d'educació, de formació del professorat, és aquest de tantes facilitats d'entrar, però també de tantes facilitats en treure i quina garantia hi ha aquí i quina lliure concurrència hi ha aquí. Però anem a una altra cosa. És que el principal inconvenient que això porta, senyor Gassol, és que, en definitiva, el qui aprecia la capacitat pedagògica i les facultats de preparació i d'ensenyament d'aquests xicots, no és el Consell de Cultura, sinó dues o tres persones que són les que fan directament els nomenaments, perquè és el seu criteri únic el que pesa, i això ha portat a unes conseqüències, a un estat que tots lamentem, a un estat que, per definir-ho en un frase, diria que és un estat d'infeudació de la cultura catalana en mans de dues o tres persones. La V. S. no s'ha adonat de certa classe de documents he de creure que no els ha firmat, perquè hem hagut de defensar els furs del Conseller de Justícia en plena Comissió de Cultura. Jo dic que aquesta greu qüestió dels nomenaments directes, que comença ja a ésser una vergonya per a la cultura catalana, que és una obra que l'hem feta tots i no ha d'anar a parar a mans de tres o quatre persones que s'han fet els àrbitres dels destins d'aquesta cultura, jo dic que aquesta qüestió dels nomenaments directes obliga a canviar totalment el sentit i l'esperit que ha de tenir la futura Comissió de Cultura. Jo no titulo aquest Projecte — almenys en les esmenes que hem redactat — de «convalidació del Consell de Cultura», sinó de reorganització del Consell de Cultura, que són dues coses diferents. Si a nosaltres se'ns obliga per mitjà d'una Llei a dir que tot el que ha fet el Consell de Cultura i que l'organització del Consell de Cultura estava bé, nosaltres contestarem negativament; però ja que el senyor Gassol ha dit amb una evident injustícia que el Consell de Cultura havia prosseguit la seva tasca i el Govern havia fet les seves coses de cultura sense paraules d'encoratjament d'aquesta Minoria, si ho he entès bé, jo he de...

El Sr. CONSELLER de Cultura: ¿Em permet la V. S.?

El Sr. CARRERES I ARTAU: Oh!, és que és precis que digueu si ho heu dit o no; heu de...

El Sr. CONSELLER de Cultura: Escolteu un moment. No; no ho he dit, i ho podreu veure al DIARI DE SESSIONS.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Tinc interès en aclarir-ho, perquè si ho hagués dit hauria dit que així pagueu en mala hora el silenci que nosaltres hem guardat durant tot el temps de traspàs de serveis, i aquest modestíssim Diputat que us parla i que sent una gran debilitat pel problema universitari i per totes les coses de cultura...

El Sr. CONSELLER de Cultura: Em referia exclusivament, i ho veureu en el DIARI DE SESSIONS, a treballs que feia jo a Madrid per damunt del Con-

sell de Cultura per a obtenir aquestes coses, però ajudat també pel Consell; però no m'he referit a la tasca del Consell de Cultura.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Molt bé, queda acabat aquest incident amb permís de la Presidència. Però anem a una altra cosa. Deia el senyor Gassol, ha fet una apologia de tal naturalesa del Consell de Cultura, que no semblava sinó que era una espècie de còncave assistit per l'Esperit Sant, que totes les seves resolucions i tots els seus actes estaven revestits del do de la infalibilitat.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Vós feu ara un pecat; us poseu l'Esperit Sant en va a la boca, i això està prohibit, parlem en va. (Rialles.)

El Sr. COMPANYS (L.): Portar l'Esperit Sant aquí és irreverent.

El Sr. TRIES DE BES: ¿Si no hi creieu vosaltres!

El Sr. CARRERES I ARTAU: Senyor Gassol, no podeu fer aquest elogi incondicional, absolut, intangible, de la tasca de la Comissió de Cultura...

El Sr. CONSELLER de Cultura: Sempre.

El Sr. CARRERES I ARTAU: ...de moment que aquí se sotmet a deliberació del Parlament si el Consell de Cultura estava ben o mal constituït, si és susceptible de modificació o no el seu funcionament i constitució, és que, per tant, està subjecte a les nostres crítiques i a les nostres censures.

El Sr. SERRA I HÜNTER: ¿Em permet una interrupció?

El Sr. CARRERES I ARTAU: Totes les que vostè vulgui; ja sap que jo sempre l'escolto amb molt de gust a vostè.

El Sr. SERRA I HÜNTER: Es tracta, sencillament, de convertir un Decret en Llei, no hi ha absolutament res que pugui considerar-se com...

El Sr. CARRERES I ARTAU: M'ha interromput en mala hora, senyor Serra i Hünter, perquè ara li vaig a explicar precisament dues omissions que ha tingut la V. S. en el discurs de totalitat i que jo em permetré complementar-lo.

(El senyor Valls i Taberner fa unes observacions en veu baixa a l'orador.)

Un senyor DIPUTAT de la Majoria: L'Esperit Sant. (Rialles.)

El Sr. CARRERES I ARTAU: No hi ha Esperit Sant perquè formem una sola persona... (Més rialles.)

El Sr. CONSELLER de Cultura: Heretge! (Rialles.)

El Sr. CARRERES I ARTAU: ...tant identificats estem de pensament. Jo deia que no és de convalidació, senyor Serra i Hünter, no ens hi prestaríem a convalidar una cosa, a reformar-la així, nosaltres no hi prestaríem a convalidar una cosa. A reformar-la, sí; a recrear-la, sí. És com si ara el Consell de Cultura la tornés a fer de nou. Per a això s'ha fet una Llei, perquè no s'ha de convalidar tot això; de cap manera senyor Serra i Hünter.

El Sr. SERRA I HÜNTER: Sóc molt poc amic de les interrupcions i prefereixo contestar oportunament.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Si ha estat la V. S. la que m'ha interromput. V. S. perd els estreps molt aviat, senyor Serra i Hünter. (Rialles.) Jo dic que en el discurs de totalitat el senyor

Serra i Hünter, digne President de la Comissió de Cultura, es va oblidar el justificar dues innovacions que hi ha en aquest Projecte, i em permetrà la Cambra que en nom de la Minoria que ha tingut l'honor de proposar aquestes esmenes, que han estat acceptades, les expliqui. Una primera esmena al projecte presentat sota la signatura del senyor Conseller de Cultura, es refereix a una addició, que és la següent: Nosaltres hem sostingut la incompatibilitat del càrrec de Conseller amb tot nomenament fet directe a favor del mateix Conseller: «Cap Conseller no pot formar part de més d'una ponència» — esmena del senyor Serra i Hünter —; i nosaltres hi afegim: «ni podrà acceptar càrrecs de nomenament directe fet a proposta del Consell de Cultura». Això és senzillament per a tallar una cosa que a nosaltres ens sembla que no va bé; potser va bé, però a nosaltres no ens va bé i no m'obliguem a donar detalls perquè no estem aquí en una interpellació sobre política cultural. (*Rumors.*)

El Sr. CONSELLER de Cultura: No en pot donar cap, perquè no n'existeix ni un. (*Rumors en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. CARRERES I ARTAU: No es pot acceptar ésser Conseller de Cultura havent signat un projecte sobre el Consell de Cultura i que el mateix Conseller de Cultura sigui nomenat després professor d'aquell institut que ha resultat fruit de la deliberació del Consell de Cultura. A nosaltres no ens sembla bé això, que és el que vulgarment es diu nomenar-se a si mateix.

Segona esmena. El Projecte signat pel senyor Gassol, Conseller de Cultura, conté un art. 17 que deia que les vacants que es produiran, naturalment, seran proveïdes pel Consell Executiu de la Generalitat a proposta, per terna ordenada i aprovada pel ple amb la majoria absoluta dels seus components. És a dir, que això equival a consagrar el caràcter vitalici, gairebé feudal, del Consell de Cultura, i nosaltres ens hi varem oposar rotundament; millor, no calgué oposar-nos-hi rotundament perquè l'esmena que varem proposar en el sentit de suprimir això, es va imposar per si mateixa, i nosaltres donàvem una raó que afectava al que en dèiem la dignitat del Conseller de Cultura — en abstracte, no parlo del cas de la Conselleria de Cultura, molt dignament ocupada pel meu bon amic senyor Gassol — perquè nosaltres dèiem: Si el Consell de Cultura, segons els bons principis establerts, té un caràcter purament informatiu i tècnic, un caràcter assessor, ¿per quina regla de tres el Consell de Cultura ha de prendre funcions executives que pertanyen exclusivament al senyor Conseller de Cultura, que és responsable davant del Parlament, i per quina regla de tres hem de limitar-li la facultat que ha de tenir el Consell de Cultura de fer els nomenaments? Si s'hipoteca la llibertat d'acció, veient-se obligat el Conseller a acceptar la terna a la qual havia d'atenir-se forçosament...

El Sr. BLASI: Permeti'm el senyor Carreres i Artau, però és una mica irregular el defençar una esmena que la Comissió ja ha acceptat. Sembla que no l'hagués acceptat.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Aquí el que ha promogut el debat irregular ha estat el senyor Conseller de Cultura venint a involucrar unes coses amb

unes altres. Tot això que dic està lligat amb el principi que informa el nomenament directe, que és un principi oligàrquic, un principi feudal, i amb el que s'ha de acabar, i s'ha fet aquí una afirmació una mica greu. Jo no vull creure, respecte d'aquest Projecte de Llei que han redactat aquests senyors, que hagi estat redactat per la inconsciència d'un Conseller de Cultura (*Rumors en la Majoria.*), que en tot cas li haurà pasat per alt i l'haurà firmat inconscientment, però jo no vull creure que la V. S. hagi redactat això que va contra els furs propis, la independència, la llibertat d'acció del Conseller de Cultura. I aquesta clàusula feudal és precis saber que és la que informi els patronats mixtos de l'ensenyament regional de Catalunya i del Patronat de la Universitat de Catalunya...

El Sr. CONSELLER de Cultura: Ja era hora de què ho digués això aquí.

El Sr. CARRERES I ARTAU: ... comproment greument la sort de la cultura de Catalunya i la sort de l'autonomia. I ja no vull dir res més.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Si em permet la Presidència jo volia dir breus paraules.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Cultura.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Poques paraules, perquè crec que després del que jo he dit fóra allargar excessivament el debat, però només per a desfer dos o tres coses que també són acusacions d'aquelles a les quals jo em referia abans. Sobre els altres punts de vista en què divergim no hi ha res a fer i ja veig que no convenceria tampoc a les VV. SS. Però tinc interès en fer constar que si aquí no s'ha promogut el debat que deia el Doctor Carreres que s'havia anunciat quan lo del pressupost, no ha estat per culpa meva. Sempre que haguéssim volgut les VV. SS., jo hauria respost amb l'atenció que acostumo a fer-ho — i això ho dic en la meua defensa, contestant a allò de què quan se'm vol parlar no se'm troba — car no em deixarà de conèixer la V. S. que quan un Diputat em demana per a fer-me una pregunta acostumo a ésser-hi, i si no puc fer-ho, perquè a darrera hora em surti una cosa inesperada, acostumo a escriure-li una carta demanant que m'excusi que no hi sigui per a respondre a la seva pregunta. Jo vull fer constar que ni ha estat per culpa meva que no s'hagi promogut aquell debat, car si el Doctor Carreres l'hagués iniciat jo l'hauria seguit encantat, doncs tampoc el crec tant terrible perquè em digui que al no haver-se fet a En Gassol se l'ha tret d'un compromís. No, Doctor Carreres, si precisament jo em queixo de la V. S., de les maniobres que està fent dintre de l'obra de cultura de la Generalitat de Catalunya, fora del Parlament de Catalunya, atiant passions que en aquest moment no hauria d'atiar la V. S., perquè no és amb folletons, ni en reunions com la V. S. hauria d'exposar certs punts de vista, sinó que és aquí al Parlament on tots ho discutiríem, i per això aprofito aquesta ocasió per a dir-li.

Després parlava dels tres senyors de Cultura. No, Doctor Carreres, del Consell de Cultura no en surt res que no hagi passat pel ple i en aquest ple hi entren aquells senyors que ell tant gene-

rosament em regalava i que jo els acceptava encantadíssim per l'obra de col·laboració que han portat. I després he de queixar-me també, i és aquí on rau la importància del prec de la V. S. que sense adonar-se'n delatava la V. S. mateixa. No ve aquí a parlar dels nomenaments que s'han fet directes, sinó que ve aquí a portar queixes que ha rebut la V. S. de gent que es creu que se li ha de crear una millor situació, i que jo també ho crec, però començo a dubtar de la voluntat d'aquests senyors, que en lloc de dirigir-se a qui s'han de dirigir, es dirigeixen a les VV. SS. Deu haver estat potser després de les eleccions, per les il·lusions que es puguin haver format. És aquí on rau la essència de la qüestió perquè jo crec que donat el meu caràcter, i tenint com tinc sempre la porta del meu departament oberta a tothom, crec que aquests senyors que han anat a trobar el Doctor Carreres i dels quals ens parla, no havien d'anar a trobar al Doctor Carreres. Podien anar-hi, jo no els nego el dret, però jo denuncio llur intenció quan en referir-se al millorament d'ells i al de les institucions, no van on tenen d'anar, sinó que van al Doctor Carreres.

I el que deia ell de les hores de treball, que n'hi ha que les deixaran reduïdes a una hora, això, estigui tranquil, que no es farà mai.

I després, i ja li he contestat amb una interrupció, jo no puc acceptar que afirmi que ja s'ha acabat la gent il·lustre que col·laborà amb l'il·lustre Giner de los Rios. Precisament l'home que tenim a l'Institut-Escola de Barcelona, com sap la V. S., és un home que treballà en l'Institut-Escola de Madrid i ha fet del nostre una de les nostres millors institucions. Ja sé que després la V. S. s'ha trobat amb dificultats per anar a defensar-lo, i en fer-ho l'ha tornat a combatre, perquè una vegada diu que la seva pedagogia és excessivament lírica, després ens diu que ha estat Professor del seu germà, i en tot això hi veig aquella maniobra de la qual parlava abans a la V. S.

Doctor Carreres, penseu que al Consell de Cultura s'ha obrat sempre amb justícia, i que s'hi obrarà sempre mentre hi hagi els que hi han, i mentre jo sigui Conseller de Cultura. I no faci un argument tan pueril en dir-nos que jo no puc fer l'elogi del Consell de Cultura, perquè aquí hem acceptat unes esmenes. Precisament perquè les

hem acceptat, és una demostració que tant el Consell de Cultura com la Comissió, com nosaltres, tenim aquest sentit de col·laboració i de transigència que de vegades les VV. SS. estan a punt de fer impossible amb el to que empren i les insinuacions que gasten. Res més, doctor Carreres. *(Molt bé!, en la Majoria.)*

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de dimecres

1. Precs i preguntes.
 2. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió especial sobre el Projecte de Llei de contractes de conreu.
 3. Discussió del dictamen de la Comissió de Justícia i Dret sobre el Projecte de Llei creant el Tribunal de Cassació de Catalunya.
 4. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió de Cultura sobre el Consell de Cultura de la Generalitat.
 5. Discussió dels títols VII al XII del dictamen de la Comissió especial sobre el Projecte de Llei Municipal de Catalunya.
 6. Discussió del dictamen de la Comissió de Finances sobre el Projecte de Llei relatiu a la concessió de pensions als hereus de Pere Màrtir Rosell i Vilar i Rafael Campalans i Puig.
 7. Discussió del dictamen de la Comissió de Finances sobre el Projecte de Llei prorrogant per tres mesos el termini concedit a la Comissió encarregada d'estudiar els problemes referents a les Finances municipals.
 8. Discussió del dictamen de la Comissió especial sobre la proposició de Llei referent a modificació en l'articulat de la primera part de la Llei Municipal de Catalunya.
 9. Discussió del dictamen de la Comissió d'Economia sobre el Projecte de Llei de Bases de la Cooperació.
 10. Discussió del dictamen de la Comissió de Governació sobre el Projecte de Llei proposant l'ajornament de les eleccions municipals que havien de celebrar-se a Catalunya el dia 17 del mes que som.
- (S'aixeca la sessió a les vuit i tres minuts de la vetlla.)*

PARLAMENT DE CATALUNYA

**Presidència
de l'honorable Sr. Joan Casanovas**

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 13 de desembre del 1933

SUMARI

A tres quarts de cinc de la tarda s'obre la sessió sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Lectura i aprovació de l'acta de la sessió anterior.

Ordre del dia :

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió de Cultura sobre el Consell de Cultura de la Generalitat.

Article 1.^r Es aprovat sense discussió.

Articles 2.ª i 3.^r Vots particulars dels senyors Valls i Taberner i Carreres i Artau.

El senyor Blasi, en nom de la Comissió, els rebutja.

El senyor Carreres i Artau els defensa.

Resposta del senyor Blasi, per la Comissió, i rectificació del senyor Carreres i Artau.

Resten pendents de votació els vots particulars.

Esmena dels senyors Duran i Ventosa, Ventosa i Calvell, Tries de Bes, Pau Romeva i Carreres i Artau a l'art. 3.^r

Resta pendent de votació l'esmena.

Articles 4.ª 5.ª, 6.ª 7.ª i 8.ª Són aprovats sense discussió.

Articles 9.ª, 10 i 11. A precs del senyor Casademunt, de la Comissió, se'n suspèn la discussió per tal de procedir a redactar-ne un de sol que els refongui.

Articles 12, 13, 14, 15 i 16. Són aprovats sense discussió.

Se suspèn el debat.

Per trobar-se reunits en comissió alguns senyors Diputats que han de fer ús de la paraula se suspèn la sessió que és represa al cap de mitja hora.

Discussió del Dictamen de la Comissió de Justícia i Dret, sobre el Projecte de Llei creant el Tribunal de Cassació de Catalunya.

Manifestacions del senyor Tauler, de la Comissió, referents al projecte que es posa a deliberació de la Cambra.

El senyor Casanelles consumeix un torn en contra de la totalitat.

Resposta del senyor Conseller de Justícia i Dret i rectificació del senyor Casanelles.

Els senyors Sol i Simó Bofarull consumeixen sengles torns en contra de la totalitat.

Resposta del senyor Tauler, per la Comissió, als senyors Casanelles, Sol i Simó i Bofarull.

Rectificacions dels senyors Sol i Simó i Bofarull.

1. The first part of the paper is devoted to a general discussion of the problem of the existence of a solution of the system of equations

which is satisfied by the functions u_i and v_i in the domain G of the plane. The system of equations is written in the form

where Δ is the Laplace operator, $\mathbf{f}$ is a vector function, and $\mathbf{g}$ is a scalar function.

The boundary conditions are written in the form

where $\mathbf{h}$ is a vector function, and $\mathbf{k}$ is a scalar function.

The problem of the existence of a solution of the system of equations (1) and (2) is solved in the following way.

First, it is shown that the system of equations (1) and (2) is equivalent to the system of equations

where $\mathbf{u}$ and $\mathbf{v}$ are vector functions, and $\mathbf{w}$ is a scalar function.

Then, it is shown that the system of equations (3) is equivalent to the system of equations

where $\mathbf{u}$ and $\mathbf{v}$ are vector functions, and $\mathbf{w}$ is a scalar function.

Finally, it is shown that the system of equations (4) is equivalent to the system of equations

where $\mathbf{u}$ and $\mathbf{v}$ are vector functions, and $\mathbf{w}$ is a scalar function.

The system of equations (5) is solved in the following way.

First, it is shown that the system of equations (5) is equivalent to the system of equations

where $\mathbf{u}$ and $\mathbf{v}$ are vector functions, and $\mathbf{w}$ is a scalar function.

Then, it is shown that the system of equations (6) is equivalent to the system of equations

where $\mathbf{u}$ and $\mathbf{v}$ are vector functions, and $\mathbf{w}$ is a scalar function.

Finally, it is shown that the system of equations (7) is equivalent to the system of equations

where $\mathbf{u}$ and $\mathbf{v}$ are vector functions, and $\mathbf{w}$ is a scalar function.

The system of equations (8) is solved in the following way.

First, it is shown that the system of equations (8) is equivalent to the system of equations

where $\mathbf{u}$ and $\mathbf{v}$ are vector functions, and $\mathbf{w}$ is a scalar function.

Then, it is shown that the system of equations (9) is equivalent to the system of equations

where $\mathbf{u}$ and $\mathbf{v}$ are vector functions, and $\mathbf{w}$ is a scalar function.

Finally, it is shown that the system of equations (10) is equivalent to the system of equations

where $\mathbf{u}$ and $\mathbf{v}$ are vector functions, and $\mathbf{w}$ is a scalar function.

The system of equations (11) is solved in the following way.

First, it is shown that the system of equations (11) is equivalent to the system of equations

where $\mathbf{u}$ and $\mathbf{v}$ are vector functions, and $\mathbf{w}$ is a scalar function.

Then, it is shown that the system of equations (12) is equivalent to the system of equations

PARLAMENT DE CATALUNYA

L L E I

de majoria i habilitació d'edat

CAPÍTOL I

Major d'edat

Article 1.er Són majors d'edat :

Primer. — Els que han complert 21 anys.

Segon. — Els que havent-ne complert 18 contrauen matrimoni.

Per al comput dels anys, el dia del naixement es considerarà sencer.

Article 2.^{on} El major d'edat té capacitat jurídica plena, salvades les excepcions expressament establertes per les Lleis.

CAPÍTOL II

Habilitació d'edat

Article 3.er Poden ésser habilitats d'edat amb la capacitat i restriccions que expressen els articles 9 i 10 els que han complert 18 anys.

Article 4.er Poden concedir l'habilitació :

Primer. — El pare o la mare que exerceixi l'autoritat paterna.

Segon. — El Consell de tutela.

Article 5.^{on} La concessió d'habilitació d'edat pel Consell de tutela a favor del menor que hi estigui subjecte, perquè tingui efecte ha d'ésser aprovada pel Magistrat de tutela.

Aquest podrà denegar-la si no l'estima convenient pel menor.

Article 6.^{on} És necessari per a l'habilitació d'edat que el menor la consenti.

Article 7.^{on} L'habilitació d'edat s'ha d'atorgar en escriptura pública, o en testament, o per compareixença davant del Jutge municipal. Ha d'ésser anotada en el Registre Civil i mentre no ho sigui no produirà efectes contra tercers respecte a actes celebrats amb el qui havent estat representant legal del menor continués atribuïnt-se encara la dita representació després d'atorgada l'habilitació d'edat.

Article 8.^{on} El menor de 18 anys que contraguí

matrimoni quedarà de dret habilitat d'edat amb les restriccions que expressa l'article 11.

En complir els 18 anys, encara que el matrimoni estigui dissolt, quedarà comprès en l'aparatge de l'article 1.er

Article 9.^{on} L'habilitació d'edat aparta el menor de l'autoritat paterna o tutelar, i el capacita per a regir la seva persona i patrimoni com si fos major, sense altres restriccions que les que expressa l'article següent.

Article 10. L'habilitat d'edat necessita autorització concreta del pare o de la mare, si s'escau, i a falta d'un i altre, del curador :

Primer. — Per a alienar drets i béns que constitueixin el seu capital o per a gravar-les o extingir-les.

Seràn considerats capital del menor els béns immobles, drets reals, valors mobiliaris, participacions en negocis, objectes d'art, crèdits i en general tot el que no sigui producte de rendes, fruits o salaris.

Segon. — Per a acceptar herències sense benefici d'inventari, per a repudiar-les i per a renunciar llegats o donacions.

Tercer. — Per a atorgar arrendaments dels compresos en el número 5 de l'art. 2.^{on} de la Llei Hipotecària.

Quart. — Per a donar o rebre diner a préstec.

Cinquè. — Per a fiançar en qualsevol forma que sigui.

Sisè. — Per a confessar i per a transigir en judici sobre actes compresos en els extrems anteriors.

Article 11. Els menors de què parla l'art. 8, ultra les restriccions esmentades en l'art. 10, no podran comparèixer en judici, ni transigir qüestions o subjectar-les a arbitratge o amigable composició, o deferir-les a judici de tercer, sense l'assistència de les persones expressades en el primer paràgraf de dit art. 10.

Article 12. L'habilitació d'edat un cop concedida, no pot ésser revocada.

Article 13. Aquesta Llei serà citada amb el nom de Llei de Majoria i Habilitació d'Edat, i la data de la seva promulgació.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera. — Els qui en entrar en vigència aquesta Llei hagin complert vint-i-un anys, seran majors d'edat. També en seran els que havent-ne complert divuit haguessin contret matrimoni.

Segona. — Els qui d'acord amb la legislació anterior estiguessin emancipats o haguessin obtingut el benefici de la major edat, queden subjectes als preceptes d'aquesta Llei.

Tercera. — Mentre una nova Llei no reguli l'organisme tutelar, les funcions assignades en la present Llei al Consell de Tutela, Magistrat

de Tuteles i curador, seran exercides respectivament pel Consell de família, el President de l'Audiència Territorial i el tutor o defensor judicial, si s'escau.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. — Queden derogades totes les Lleis i disposicions quan s'oposin al que preceptua aquesta Llei.

Segona. — Aquesta Llei entrarà en vigor el 1.er de gener del 1935.

Palau del Parlament, 12 de desembre del 1933.